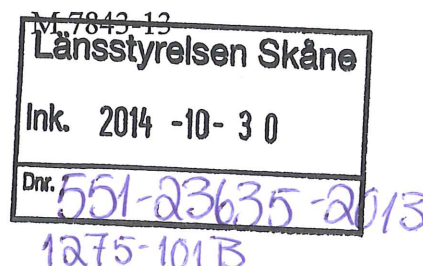

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060106

DOM
2014-10-29
Stockholm

Mål nr

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, deldom 2013-07-25 i mål nr M 1222-12, se bilaga A

KLAGANDE OCH MOTPART

Perstorp Specialty Chemicals Aktiebolag, 556247-6290
284 80 Perstorp

Ombud: Advokat [REDACTED]
Alrutz' Advokatbyrå AB
Box 7493
103 92 Stockholm

KLAGANDE OCH MOTPART

Länsstyrelsen i Skåne län
205 15 Malmö

SAKEN

Tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken till verksamhet vid bolagets avloppsreningsverk m.m. i Perstorps kommun, Skåne län

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

1. Mark- och miljööverdomstolen ändrar mark- och miljödomstolens dom enligt följande.

a. Mark- och miljööverdomstolen ändrar villkor 2 och föreskriver att det ska ha följande lydelse.

2. Utsläppet av TOC till Ybbarpsån från avloppsreningsverket får inte överstiga 220 kg/dygn räknat som årsmedelvärde. Villkoret ska kontrolleras genom analys av flödesvägda dygnsprov. Utsläppet får inte heller överstiga 240 kg/dygn räknat som månadsmedelvärde. Villkoret ska kontrolleras genom analys av flödesvägda dygnsprov. Villkoret är

Dok.Id 1166450

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50 E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00

uppfyllt om minst tio av månadsmedelvärdena under kalenderåret klarar begränsningsvärdet.

b. Mark- och miljööverdomstolen ändrar villkor 3 och föreskriver att det ska ha följande lydelse.

3. Utsläppet av totalfosfor (tot-P) till Ybbarpsån från avloppsreningsverket får inte överstiga 0,9 kg/dygn räknat som årsmedelvärde. Utsläppet får inte heller överstiga 1,2 kg/dygn räknat som månadsmedelvärde. Fr.o.m. år 2018 får utsläppet inte överstiga 0,7 kg/dygn räknat som årsmedelvärde och 0,9 kg/dygn räknat som månadsmedelvärde. Villkoret ska kontrolleras genom analys minst en gång per vecka av flödesvägda dygnsprover. Villkoret är uppfyllt om minst tio av månadsmedelvärdena under kalenderåret klarar begränsningsvärdet.

c. Mark- och miljööverdomstolen ändrar villkor 5 och föreskriver att det ska ha följande lydelse.

5. Utsläppet av BOD₇ till Ybbarpsån från avloppsreningsverket får inte överstiga 25 kg/dygn räknat som årsmedelvärde. Utsläppet får inte heller överstiga 30 kg/dygn räknat som månadsmedelvärde. Villkoret ska kontrolleras genom analys av flödesvägt dygnsprov tre gånger per vecka. Villkoret är uppfyllt om minst tio av månadsmedelvärdena under kalenderåret klarar begränsningsvärdet.

d. Mark- och miljööverdomstolen ändrar villkor 7 och föreskriver att det ska ha följande lydelse.

7. Avskilt slam från renvattenverkets flotationsbassänger ska avvattnas och omhändertas på sätt som kan godkännas av tillsynsmyndigheten. Åtgärden ska vara genomförd tre år efter det att detta tillstånd har vunnit laga kraft, varefter utsläpp av slam från renvattenverkets

flotationsbassänger till Ybbarpsån inte får ske annat än vid driftstörning i avskiljningsutrustningen, maximalt 15 dagar per år.

- e. Mark- och miljööverdomstolen ändrar den provisoriska föreskriften P2 och föreskriver att den ska ha följande lydelse.

P2 Utsläppet av totalkväve till Ybbarpsån från avloppsreningsverket får inte överstiga 200 kg/dygn räknat som årsmedelvärde. Kontroll ska ske genom analys av flödesvägt dygnsprov.

2. Mark- och miljööverdomstolen avslår övriga yrkanden.
-

YRKANDEN M.M. I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Perstorp Specialty Chemicals Aktiebolag (bolaget) har som talan slutligt bestämts yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska ändra det tillstånd som meddelats av mark- och miljödomstolen på följande sätt.

Villkor 2 ska ändras genom att årsmedelvärdet för utsläppet av organiskt material, mätt som TOC, justeras från 200 kg/dygn till 245 kg/dygn och att månadsmedelvärdet justeras från 170 kg/dygn till 300 kg/dygn.

Villkor 5 ska ändras genom att halten BOD₇ (13 mg/l) tas bort och ersätts med utsläppsmängden 30 kg/dygn räknat som månadsmedelvärde.

Villkor 7 ska ändras bland annat på så sätt att kravet inte längre ska omfatta avskilt slam från återspolningen/backspolningen. Villkoret ska ha följande lydelse.

”Avskilt slam från renvattenverkets flotationsbassänger ska avvattnas och omhändertas på sätt som kan godkännas av tillsynsmyndigheten. Åtgärden ska vara genomförd tre år efter det att villkoret har vunnit laga kraft, varefter utsläpp av slam från renvattenverkets flotationsbassänger till Ybbarpsån inte får ske annat än vid driftstörning i avskiljningsutrustningen, maximalt 15 dagar per år.”

Den provisoriska föreskriften P2 ska ändras genom att månadsmedelvärde för utsläppet av totalkväve ändras till årsmedelvärde och att mängden ändras från 150 kg/dygn till 200 kg/dygn samt att den sista meningen tas bort då föreskriften ändras till årsmedelvärde.

Länsstyrelsen i Skåne län (länsstyrelsen) har som talan slutligt bestämts yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska ändra det tillstånd som meddelats av mark- och miljödomstolen på följande sätt.

Villkor 3 ska ändras så att det får följande lydelse.

”Utsläppet av totalfosfor (tot-P) till Ybbarpsån från avloppsreningsverket får inte överstiga 0,9 kg/dygn räknat som årsmedelvärde. Utsläppet av tot-P får inte heller överstiga 1,2 kg/dygn räknat som månadsmedelvärde. Fr.o.m. år 2018 får utsläppet av tot-P till Ybbarpsån inte överstiga 0,7 kg/dygn räknat som årsmedelvärde och 0,9 kg/dygn räknat som månadsmedelvärde. Villkoret ska kontrolleras genom analys minst en gång per vecka av flödesvägda dygnsprover. Villkoret är uppfyllt om minst 10 av månadsmedelvärdena under kalenderåret klarar begränsningsvärdet.”

Villkor 8 ska ändras genom att följande stycken läggs till.

”De kemiska ämnen, enskilda eller i kemiska produkter, som hanteras i verksamheten och som utgör prioriterade ämnen enligt ramdirektivet för vatten (PFÄ) eller har sådana egenskaper att de faller inom kriterierna för särskilt förorenande ämnen enligt Naturvårdsverkets rapport 5799 med förslag till gränsvärden för särskilt förorenande ämnen (SFÄ) ska ersättas med ämnen som är dokumenterat mindre farliga senast den 31 december 2018. Villkoret gäller med undantag för ämnen som 1) uppkommer till följd av korrosion i ledningsnätet, 2) slitage i utrustning, zinkoxid i befintlig läkemedelsprodukt samt 3) för Bronopol som biocid i kyltorn.

De kemiska ämnen, enskilda eller i kemiska produkter, som hanteras i verksamheten och som avleds via avloppsreningsverket, och som finns upptagna på Echas kandidatlista, ska ersättas med ämnen som är dokumenterat mindre farliga. Villkoret gäller med undantag för ämnen som omfattas av bolagets tillstånd enligt REACH samt för ämnet formaldehyd. När det gäller labbkemikalier ska hanteringen ske i slutna system och avloppsvattnet ska hanteras som farligt avfall.

Bolagets nuvarande användning och tillkommande användning (mängder) samt skyddsåtgärder för minskade utsläpp till vattenmiljön av prioriterat farliga ämnen (PFÄ), särskilt farliga ämnen (SFÄ), kandidatämnen samt utfasningsämnen enligt PRIO databasen, ska redovisas i bolagets årliga miljörapport. Bolaget ska inom den beslutade prövotiden, senast den 30 juni 2016, redovisa eventuella tekniska, miljömässiga eller ekonomiska omständigheter till tillsynsmyndigheten som motiverar

anstånd med riskminskningsåtgärder enligt detta villkor. Därefter ska motsvarande redovisning ske årligen i den mån bolaget bedömer att vidare anstånd kan behövas.”

Villkoret ska förenas med överlåtelse till tillsynsmyndigheten att fastställa ytterligare villkor om utfasning/riskminskning av kemikalier.

Bolaget har medgett länsstyrelsens yrkande såvitt avser villkor 3 och bestritt yrkandet om ändring av villkor 8.

Länsstyrelsen har medgett den av bolaget yrkade ändringen av villkor 5, villkor 7 och den provisoriska föreskriften P2 och bestritt yrkandet om ändring av villkor 2.

UTVECKLING AV TALAN M.M. I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Bolaget

Villkor 2

Bolagets yrkade TOC-värde baserar sig på de producerande enheternas prognoser om utsläpp fram till år 2020 och en TOC-reduktion om 94 procent. BAT för reduktionen av TOC anges till 76-96 procent i BREF-dokumentet. Utsläppen påverkas inte enbart av kapacitetsutnyttjande i fabriken utan även av t.ex. nederbördsvariation. Hänsyn måste också tas till att den dagliga driften kräver en marginal om 20-30 procent till gällande villkor. Den ytterligare skärpning av villkoret som mark- och miljödomstolen föreskrivit kan inte antas förändra den ekologiska statusen i recipienten på ett mätbart sätt utan kommer i stället att begränsa produktionsmängden inom industriparken och förhindra en framtida produktionsökning.

Villkor 5

Villkor som reglerar halt försvårar bl.a. bolagets arbete med att minska vattenförbrukningen vid anläggningen och omöjliggör återvinning av utgående vatten från reningsverket. Bolaget föreslår att månadsmedelvärdet anges som 30 kg/dygn,

vilket snarast innebär en skärpning i förhållande till den av mark- och miljödomstolen föreskrivna halten.

Villkor 7

Bolaget har åtagit sig att avskilja huvuddelen av det suspenderade material som idag släpps tillbaka till recipienten från renvattenverket genom att avskilja och avvattna slam från flotationsbassängerna och leda rejektvattnet från slamavvattningen till avloppsreningsverket. Med denna investering kan utsläppen minskas med > 97 procent till en kostnad av 10-15 miljoner kronor. För att vidta åtgärder för backspolningsvatten (1-2 procent av den utsläppta slammängden) krävs åtgärder för ytterligare ca 6-7 miljoner kronor. Den ytterligare nytta detta skulle medföra är inte märkbar i recipienten men bidrar negativt till den hydrauliska belastningen på avloppsreningsverket och kan skapa störningar i det biologiska reningssteget. Den av bolaget föreslagna lösningen innebär inte att slam släpps direkt till recipienten vid kortvariga driftstörningar, eftersom slammet kan uppehållas i bufferttankar som rymmer 3-4 dygns volym. Det är i övrigt rimligt att tidpunkten för när åtgärden ska vara genomförd kopplas till när tillståndet vinner laga kraft. I annat fall är tiden för kort för att utrustningen ska hinna projekteras, upphandlas och installeras.

Villkor 8

Om avloppsreningsverket inte skulle kunna rena visst vatten fullständigt från några av de kemikalier som länsstyrelsen hänvisar till skulle verket enligt länsstyrelsens förslag till villkor bli tvunget att avstå från att ta emot sådant vatten. Eftersom det saknas alternativt omhändertagande skulle de verksamheter som berörs bli tvungna att läggas ner. Även om anstånd kan sökas kommer bolagens kunder inte ha tid vänta på en sådan process och skulle med största sannolikhet söka sig till någon annan leverantör. Berörda verksamheter kommer därmed inte kunna bedrivas på ett konkurrenskraftigt sätt. Det är orimligt att föreskriva villkor som innebär att tillståndsgivna verksamheter inte kan bedrivas. Vidare är villkoret inte i enlighet med praxis och inte så preciserat att det kommer att vara möjligt att tillämpa för verksamhetsutövaren och tillsynsmyndigheten. Det är inte heller miljömässigt motiverat eller rimligt enligt den avvägning som följer av 2 kap. miljöbalken. Vidare reglerar villkoret områden som

redan täcks av gällande svensk lagstiftning och EU-rätt. Mark- och miljödomstolen har dessutom i den nu överklagade domen ålagt bolaget att under en prøvotid utreda förekomsten i utgående avloppsvatten av vissa ämnen. Om prøvotidsutredningen kommer fram till att miljökvalitetsnormerna inte innehålls har domstolen möjlighet att föreskriva villkor för relevanta parametrar.

Den provisoriska föreskriften P2

Den av mark- och miljödomstolen föreskrivna provisoriska föreskriften kan vara svår att klara utan produktionsbegränsningar innan de åtgärder vidtagits som kan komma att beslutas med anledning av den uppskjutna frågan. Utsläppet av totalkväve har fram till nu inte varit föremål för något villkor. Recipienten uppvisar inte heller något direkt behov av att utsläppen reduceras till den av domstolen föreskrivna nivån och det finns i nuläget ingen teknisk åtgärd som kan vidtas.

Länsstyrelsen

Villkor 2

Länsstyrelsen ansluter till den bedömning mark- och miljödomstolen redovisat i sina domskäl.

Villkor 3

Fosfor utgör det mest tillväxtbegränsande ämnet i recipienten och bolagets utsläpp påverkar bl.a. möjligheten att nå god ekologisk status. Det föreligger därför ett miljömässigt behov av att begränsa utsläppen så mycket som möjligt. Länsstyrelsen anser att de yrkade nivåerna är rimliga.

Villkor 8

Länsstyrelsens förslag till villkor innebär ett försök att kompensera för att de enskilda bolagen inom Perstorps industripark saknar egna utsläppsvillkor till vatten. Det befintliga avloppsreningsverket är optimerat för att rena utsläpp från formalinproduktion men kapaciteten för att ta hand om metaller och organiska

miljögifter är begränsad. Enligt länsstyrelsens uppfattning ska den sammantagna belastningssituationen i recipienten ligga till grund för bedömningar av utsläppsvillkor och villkor om utfasning av kemiska ämnen. Recipienten har belastats under mycket lång tid vilket har minskat dess toleransnivå och förekomst av vissa skadliga ämnen kan ha stor påverkan även i mycket små mängder. I övrigt är villkoret tillräckligt preciserat och ligger inom ramen för vad miljöbalken och andra författningar medger. Det är inte i konflikt med REACH eller andra EU-rättsliga regelverk och begränsar inte vilka kemiska produkter eller varor som sätts ut på marknaden. Vid utformningen av villkoret har länsstyrelsen gjort en avvägning av vad som är tekniskt rimligt, ekonomiskt möjligt och miljömässigt motiverat. Villkoret kommer att bidra till att nationella och internationella miljömål uppnås.

Söderåsens miljöförbund har anfört följande. Förbundet noterar att kravet för tot-P är lågt ställt vid jämförelse med kommunala avloppsreningsverk, men tar inte ställning till om hårdare krav skulle vara skäligen i det här fallet. I övrigt känner förbundet inte till att Perstorps industripark skulle ha orsakat föroreningar av grundvatten nedströms.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Mark- och miljööverdomstolen har hållit huvudförhandling och syn i målet.

EU:s Reference Document on Best Available Techniques in the Large Volume Organic Chemical Industry (februari 2003 med förslagna ändringar från april 2014) samt Reference Document on Best Available Techniques for the Manufacture of Organic Fine Chemicals (augusti 2006) har ingått i underlaget för Mark- och miljööverdomstolens bedömningar i målet.

Mark- och miljööverdomstolen meddelar denna dag även dom i två andra mål som gäller bolagets anläggningar i Perstorp, nämligen i mål nr M 7858-13 som gäller produktion av Iodosorb samt ZipZoc och Ametop i Pharmafabriken och i mål nr M 7860-13 som gäller verksamheten vid formalinfabrikerna.

Villkor 2

Bolaget har yrkat att begränsningsvärdena för utsläpp av organiskt material mätt som TOC ska mildras så att årsmedelvärdet höjs från 200 till 245 kg per dygn och månadsmedelvärdet från 170 till 300 kg per dygn. Bolaget har motiverat yrkandet med att de föreskrivna värdena inte ger utrymme för den tillståndsgivna expansion som planeras vid fabrikerna som nyttjar reningsverket. Bolaget har också påtalat att en villkorskonstruktion där månadsmedelvärdet ligger på en lägre nivå än årsmedelvärdet är olämplig. Länsstyrelsen har bestritt ändring.

Mark- och miljödomstolen har anfört att det inte framkommit någon tydligt uttalad gräns för vilka utsläpp av organiskt material, mätt i samlingsparametern TOC, som skulle vara av betydelse för recipienten. Mark- och miljööverdomstolen har inte någon annan uppfattning och konstaterar också att det inte är aktuellt med några omfattande förändringar eller utbyggnader vid reningsverket. Begränsningsvärdena bör således bestämmas utgående från verkets reningseffekt (för närvarande ca 95 procent) samt prognosticerad belastning.

Bolaget har bedömt att utsläppet från reningsverket vid full tillståndsgiven produktion vid fabrikerna skulle uppgå till ca 210 kg TOC per dygn. Bolaget har då utgått från ett linjärt förhållande mellan produktion och utsläpp och från att vissa ospecificerade åtgärder skulle vidtas vid fabrikerna.

Mot bakgrund av vad som redovisats finner Mark- och miljööverdomstolen att en viss höjning av det föreskrivna årsmedelvärdet bör medges. Domstolen bedömer att värdet 220 kg TOC per dygn är rimligt som årsmedelvärde. Domstolen har också förståelse för bolagets inställning att månadsmedelvärdet inte bör ligga på en lägre nivå än årsmedelvärdet, och bedömer att detta värde kan fastställas till 240 kg TOC per dygn, dvs. ca 10 procent högre än årsmedelvärdet.

Villkor 8

Enligt praxis måste en verksamhets tillståndsvillkor ses i samband med de stränga sanktioner som följer av en överträdelse, såsom återkallelse av tillståndet och straffrättsligt ansvar. Ett villkor måste därför vara så preciserat att det kan konstateras om en överträdelse har skett och om den kan läggas till grund för sanktioner. Vidare ska behovet av villkor och deras närmare innehåll vid tillståndsgivningen bedömas utifrån den särskilda verksamhetens påverkan på människors hälsa och miljön. Detta behöver inte hindra att förhållandevis standardiserade villkor ställs för verksamheter av ett visst slag, men villkorsfrågan måste alltid prövas efter de effekter som en verksamhet med viss kemikalieanvändning får i just den omgivning som är aktuell (jfr. t.ex. NJA 2006 s. 310 och NJA 2010 s. 516).

Mark- och miljööverdomstolen konstaterar att det av länsstyrelsen föreslagna villkoret innehåller hänvisning till ett antal förteckningar över ett stort antal ämnen samt några undantag beträffande vissa ämnen. Eftersom dessa förteckningar ständigt utvecklas och då anstånd kan komma att begäras hos tillsynsmyndigheten, kommer villkorets omfattning enligt domstolens bedömning bli svår att överblicka. Även undantagen lämnar utrymme för olika bedömningar. Villkoret innebär delvis en upprepning i förhållande till lagkrav och generella föreskrifter och det riskerar också att komma i konflikt med redan givna tillstånd. Det är med den nuvarande formuleringen dessutom tveksamt om villkoret kan ses som ett sådant villkor av mindre betydelse som i tillämpningen kan delegeras till tillsynsmyndigheten. Mark- och miljööverdomstolen anser att villkoret därmed inte uppfyller de krav på precisering och förutsägbarhet som krävs av ett villkor.

Mark- och miljööverdomstolen anser vidare att det är olämpligt att reglera kemikalieanvändningen i tillståndet till ett avloppsverk istället för i tillstånden till de verksamheter där kemikalierna används. Det är endast där som kemikalieanvändningen kan påverkas genom produktionsomläggning eller annan åtgärd. Det kan vidare vara svårt eller omöjligt för verksamhetsutövaren vid reningsverket att avgöra vilken av de i detta fall 18 kunderna som är upphovet till ett visst ämne.

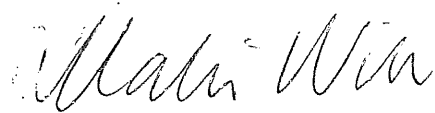
Mark- och miljööverdomstolen delar i övrigt mark- och miljödomstolens bedömning vad gäller villkor om kemiska produkter. Länsstyrelsens yrkande i denna del ska således lämnas utan bifall.

Villkor 3, 5, 7 och den provisoriska föreskriften P2

Mark- och miljööverdomstolen finner inte skäl att göra någon annan bedömning än parterna såvitt avser utformningen av villkor 3, villkor 5, villkor 7 och den provisoriska föreskriften P2. De föreslagna villkoren framstår som väl avvägda. Överklagandena ska därmed bifallas i dessa delar.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast 2014-11-26

I avgörandet har deltagit hovrättsrådet Ulla Bergendal, tekniska rådet Anna-Lena Rosengarten samt hovrättsråden Mikael Hagelroth, referent, och Malin Wik. Föredragande har varit Lina Österberg.

Bilaga A

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DELDOM
2013-07-25
meddelad i
Växjö

Sid 1 (40)

Mål nr M 1222-12

SÖKANDE

Perstorp Specialty Chemicals Aktiebolag, 556247-6290
284 80 Perstorp

Ombud: Advokat [REDACTED]
Alrutz' Advokatbyrå AB
Box 7493
103 92 Stockholm

SAKEN

Tillstånd enl 9 kap miljöbalken till verksamhet vid bolagets avloppsreningsverk m.m.
i Perstorps kommun, Skåne län

Avrinningsområde: 96 Koordinater: N: 6220890 E: 399060

DOMSLUT

Tillstånd

Mark- och miljödomstolen lämnar Perstorp Specialty Chemicals AB tillstånd enligt 9 kapitlet miljöbalken till nuvarande och framtida verksamhet vid bolagets avloppsreningsverk och renvattenverk i Perstorp Industripark, Perstorps kommun.

Villkor för tillståndet

Följande villkor skall gälla för det nu ansökta tillståndet.

Dok.Id 248840

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 81	Kungsgatan 8	0470-560 100	0470-560 125	måndag – fredag
351 03 Växjö		E-post: MMD.vaxjo@dom.se		08:00-12:00 13:00-16:30

1. Om inte annat framgår av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad bolaget i ansökningshandlingarna, med bilagor, och i övrigt i målet uppgett eller åtagit sig.
2. Utsläppet av TOC till Ybbarpsån från avloppsreningsverket får inte överstiga 200 kg/dygn räknat som årsmedelvärde. Villkoret ska kontrolleras genom analys av flödesvägda dygnsprov. Utsläppet får inte heller överstiga 170 kg/dygn räknat som månadsmedelvärde. Villkoret ska kontrolleras genom analys av flödesvägda dygnsprov. Villkoret är uppfyllt om minst tio av månadsmedelvärdena under kalenderåret klarar begränsningsvärdet.
3. Utsläppet av totalfosfor (tot-P) till Ybbarpsån från avloppsreningsverket får inte överstiga 0,9 kg/dygn räknat som årsmedelvärde. Utsläppet av tot-P får inte heller överstiga 0,5 mg/l räknat som månadsmedelvärde. Fr.o.m. år 2018 får 0,4 mg/l inte överskridas, räknat som månadsmedelvärde. Villkoret ska kontrolleras genom analys minst en gång per vecka av flödesvägda dygnsprov. Villkoret är uppfyllt om minst tio av månadsmedelvärdena under kalenderåret klarar begränsningsvärdet.
4. Temperaturhöjningen i Ybbarpsån får inte överstiga 3 °C mellan renavattverket och mätpunkten Svarvareboden nedströms avloppsreningsverkets kyl-damm vid ett flöde på 0,5 m³/sek eller mer, räknat som månadsmedelvärde. Vid flöden under 0,5 m³/sek får motsvarande temperaturhöjning inte överstiga 4 °C räknat som månadsmedelvärde. Villkoret ska kontrolleras genom kontinuerlig mätning och redovisas som månadsmedelvärden och dygnsmedelvärden. Villkoret är uppfyllt om minst tio av månadsmedelvärdena under kalenderåret klarar begränsningsvärdet.
5. Utsläppet av BOD₇ till Ybbarpsån från avloppsreningsverket får inte överstiga 25 kg/dygn räknat som årsmedelvärde. Utsläppet får inte heller överstiga 13 mg/l räknat som månadsmedelvärde. Villkoret ska kontrolleras genom analys av flödesvägt dygnsprov tre gånger per vecka. Villkoret är uppfyllt om minst tio av månadsmedelvärdena under kalenderåret klarar begränsningsvärdet.

6. Utsläppet av suspenderat material (susp) från avloppsreningsverket till Ybbarpsån får inte överstiga 40 kg susp/dygn i utgående vatten räknat som årsmedelvärde. Villkoret ska kontrolleras genom analys av flödesvägt dygnsprov tre gånger per vecka.
7. Avskilt slam, inklusive återspolningsslam, från renvattenverket ska avvattnas och omhändertas på sätt som kan godkännas av tillsynsmyndigheten. Åtgärden ska vara genomförd tre år efter att detta tillstånd har tagits i anspråk, varefter utsläpp av slam från renvattenverket till Ybbarpsån inte får ske.
8. Kemiska produkter och farligt avfall ska lagras och hanteras så att spill och läckage inte förorenar omgivningen. Flytande ämnen ska förvaras inom invallning som rymmer minst den största behållarens volym. Cisterner ska vara försedda med överflyllnadsskydd.
9. Kontrollprogram med föreskrifter om besiktning och kontroll såsom utsläppskontroll med angivande av mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod ska finnas. Fastställande av omfattning av denna anläggningskontroll ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten.

Verksamhetsutövaren ska i samråd med tillsynsmyndigheten fortlöpande kartlägga och karaktärisera processavloppsvattnet från de olika fabriksenheterna i syfte att ytterligare minska risken för skador i Ybbarpsån. Resultatet av detta arbete skall redovisas årligen i miljörapporten.

Kontroll av buller vid närmsta bostad ska ske med närfältsmätning och beräkning så snart det skett förändringar i verksamheten som kan bedömas medföra väsentligt ökade bullernivåer och om tillsynsmyndigheten begär det.
10. Om verksamheten upphör ska bolaget till länsstyrelsen ge in en plan för att återställa platsen i ett tillfredsställande skick, för att undvika att skador eller olägenheter uppstår för människors hälsa eller miljön. Planen ska ha kommit in till länsstyrelsen senast sex månader innan verksamheten avslutas.

Uppskjutna frågor

Bolaget ska under en prövotid, för redovisning senast den 30 september 2015, inklusive förslag till slutliga villkor, under prövotiden utreda förekomsten i utgående av-

loppsvatten och i recipienten av verksamhetsspecifika substanser i form av prioriterat farliga ämnen, särskilt förorenande ämnen samt relevanta substanser med egenskaper enligt bilaga VIII till vattendirektivet (direktiv 2000/60/EG). Därvid ska tolv provtagningar genomföras av 33 prioriterade ämnen enligt vattendirektivet. Provuttag ska ske varannan månad i utgående vatten från avloppsreningsverket och i Ybbarpsån, både uppströms och nedströms utsläppspunkten. Utredningen ska även omfatta kronisk toxicitet på tre trofnivåer på behandlat utgående vatten från avloppsreningsverket inom Perstorps industripark.

Under prövotiden ska verksamhetsutövaren också utreda möjliga metoder att minska utsläppet av kväveföreningar, som totalkväve och ammoniumkväve, och metodernas resultat, samt kostnader för respektive utredd åtgärd.

Intill dessa att slutliga villkor har fastställts gäller följande provisoriska föreskrifter:

- ÄTTELSE
2013-08-20/j
4 veckomedel-
värde
- P1 Utsläppet av ammoniumkväve ($\text{NH}_4\text{-N}$) från avloppsreningsverket till Ybbarpsån får inte överskrida 25 kg/dygn räknat N som i utgående vatten ~~räknat~~ och som Utsläppet ska kontrolleras genom analys av flödesvägt dygnsprov tre gånger per vecka. Föreskriften är uppfylld om minst 90 % av veckomedelvärdena under kalenderåret klarar värdet.
- P2 Utsläppet av totalkväve till Ybbarpsån från avloppsreningsverket får inte överstiga 150 kg/dygn räknat som månadsmedelvärde. Kontroll ska ske genom analys av flödesvägt dygnsprov. Föreskriften är uppfyllt om minst tio av månadsmedelvärdena under kalenderåret klarar begränsningsvärdet.

Delegerade frågor

Mark- och miljödomstolen delegerar till tillsynsmyndigheten att vid behov besluta om ytterligare villkor i fråga om teknikval enligt villkor 8 och om kontrollåtgärder enligt villkor 10, i den mån det inte följer direkt av 26 kapitlet miljöbalken.

Godkännande av miljökonsekvensbeskrivning

Mark- och miljödomstolen godkänner den i målet redovisade miljökonsekvensbeskrivningen

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DELDOM

M 1222-12

Övrigt

Detta tillstånd begränsar inte för tillsynsmyndigheten att, i skälig omfattning, ställa krav på ytterligare säkerhetshöjande åtgärder som följer av lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor. Ej heller begränsas möjligheterna för tillsynsmyndigheten att tillämpa 10 kapitlet miljöbalken i fråga om eventuella föroreningar i mark.

BAKGRUND

Perstorp Specialty Chemicals AB (fortsättningsvis även benämnt Bolaget) har ansökt om förnyat tillstånd till nuvarande och framtida verksamhet vid Bolagets avloppsreningsverk och renvattenverk i Perstorp industripark, Perstorps kommun, Skåne län. Avloppsreningsverket betjänar arton industrier i Perstorps industripark. Avloppsreningsverket togs i bruk i början av september 1971.

Flertalet av de verksamheter som lämnar sitt avloppsvatten till avloppsreningsverket har prövats av miljödomstolen och kommer i framtiden att prövas av mark- och miljödomstolen. För närvarande prövas också bolagets ansökan om tillstånd till utökad produktion av formalin (M 499-12). Bolaget anser att det är olämpligt om avloppsreningsverket, som har ett nära samband med framför allt A-verksamheterna inom industriparken, skulle prövas av annan tillståndsmyndighet. Därför yrkar bolaget att mark- och miljödomstolen enligt 21 kapitlet 3 § miljöbalken förbehåller sig prövningen av den ansökta verksamheten.

Avloppsreningsverket omfattas av den lägre kravnivån enligt lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor. Bolagets fabriker för tillverkning av penta, allyletrar och formalin samt ångcentralen uppnår den högre kravnivån. Dåvarande Räddningsverket, länsstyrelsen och Bolaget har sedan tidigare prövningar beslutat att säkerhetsrapporter på grund av samlokaliseringen ska bifogas ansökan även för anläggningar som inte omfattas av den högre kravnivån.

TIDIGARE AVGÖRANDE

Tillstånd till utsläpp av industriellt avloppsvatten i Ybbarpsån har lämnats av Söderbygdens vattendomstol i dom den 16 september 1957 (AD 10/1942), överprövat genom Vattenöverdomstolens dom den 13 juli 1960, och av Vattendomstolen vid Växjö tingsrätt i dom den 9 mars 1972, överprövat av Vattenöverdomstolen genom dom den 20 december 1972 (T 20/72).

Produktionsanläggningarna inom Perstorp Industripark har prövats av Koncessionsnämnden för miljöskydd ett stort antal gånger. I en dom från miljödomstolen den 2 september 1999 avgjordes de frågor avseende vilka villkor som ska gälla i fråga om utsläpp till vatten från anläggningar inom industriparken som Koncessionsnämnden hade skjutit upp i nämnda domar. Då föreskrevs följande villkor.

1. Utsläppet av TOC till Ybbarpsån från avloppsreningsverket får inte överstiga 330 kg/dygn räknat som årsmedelvärde och gränsvärde. Från och med år 2003 skall denna nivå vara 300 kg/dygn och från och med år 2005 skall nivån vara 275 kg/dygn. Utsläppet får inte heller överstiga 400 kg/dygn räknat som månadsmedelvärde och riktvärde.
2. Fast utrustning för kontinuerlig mätning av TOC-halten i inkommande vatten till avloppsreningsverket skall finnas på de fyra största delströmmarna.
3. Bolagen skall utreda de tekniska och ekonomiska möjligheterna att genom ytterligare utjämnning av inkommande avloppsvatten minska de negativa effekterna av toppbelastningar på avloppsreningsverkets funktion. Utredningen jämte förslag till åtgärder skall inges till tillsynsmyndigheten senast den 31 december 2000.
4. Utsläppet av totalfosfor till Ybbarpsån från avloppsreningsverket får inte överstiga 0,5 mg/l räknat som årsmedelvärde och gränsvärde. Utsläppet får inte heller överstiga 0,65 mg/l räknat som månadsmedelvärde och riktvärde.

5. Utsläppet av molybden från metalloxidfabriken får inte överstiga 1 mg/1 räknat som månadsmedelvärde och riktvärde. Mängden molybden i utsläppet får inte överstiga 50 kg/år.
6. Bolagen skall utreda de tekniska och ekonomiska möjligheterna att minska de samlade utsläppen av molybden och ammoniumkväve från avloppsreningsverket. Utredningen jämte förslag till åtgärder skall inges till tillsynsmyndigheten senast den 31 december 2000.
7. Verkningsgraden i Perstorp Clariant AB:s kemiska fällningsanläggning skall som månadsmedelvärde och riktvärde uppgå till minst 75 % med avseende på COD.
8. Temperaturhöjningen i Ybbarpsån får vid ett flöde av minst 0,5 m³/s inte överstiga 3°C mellan Ybbarpsjöns utlopp och en plats belägen omedelbart nedströms avloppsreningsverket. För 2005 ska villkoret gälla som riktvärde och från och med 2006 som gränsvärde. (Detta är miljödomstolens lydelse efter ändring den 29 april 2005, mål M 241-05).
9. Bolagen skall i samråd med tillsynsmyndigheten fortlöpande kartlägga och karaktärisera processavloppsvattnet från de olika fabriksenheter i syfte att ytterligare minska risken för skador i Ybbarpsån. Resultatet av detta arbete skall redovisas årligen i miljörapporten.

Miljödomstolen överlät i målet, med stöd av 20 § miljöskyddslagen, åt tillsynsmyndigheten att fastställa ytterligare villkor beträffande.

- a. Utjämning av inkommande flöden till avloppsreningsverket.
- b. Utsläppen av molybden och ammoniumkväve från avloppsreningsverket.

Tillsynsmyndigheten har med stöd av delegeringen i beslut meddelade den 18 september 2006, ärendena 555-48170-04 och 555-48173-04, föreskrivit följande villkor för molybden och ammoniumkväve.

Utsläppen av molybden i utgående vatten från avloppsreningsverket till Ybbarpsån ska kontrolleras i enlighet med kontrollprogram som fastställts av Länsstyrelsen. Bolaget ska ge in förslag till reviderat kontrollprogram med 2-3 års mellanrum. Utsläppet av molybden från avloppsreningsverket i utgående vatten till Ybbarpsån får inte överskrida 75 kg Mo/år, räknat som riktvärde. Utsläppet av ammoniumkväve från avloppsreningsverket till Ybbarpsån får inte överskrida 10 mg NH₄-N/1 i ter i utgående vatten, räknat som veckomedelvärde och riktvärde.

Miljödomstolen har därutöver lämnat ett antal tillstånd till de olika verksamheterna inom industriparken, så även länsstyrelsen.

ANSÖKAN

Yrkanden

Perstorp Specialty Chemicals AB ansöker om tillstånd enligt 9 kapitlet miljöbalken till nuvarande och framtida verksamhet vid bolagets avloppsreningsverk och renvattenverk i Perstorp Industripark, Perstorps kommun, Skåne län allt i huvudsaklig överensstämmelse med vad som beskrivs i ansökan med bilagor

Bolaget hemställer vidare att miljökonsekvensbeskrivningen godkänns.

Förslag till slutliga villkor

Perstorp Specialty Chemicals AB föreslår att följande villkor skall gälla för det nu ansökta tillståndet.

1. Om inte annat framgår av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad bolaget i ansökningshandlingarna och i övrigt i målet uppgett eller åtagit sig.

2. Utsläppet av TOC till Ybbarpsån från avloppsreningsverket får inte överstiga 245 kg/dygn räknat som årsmedelvärde. Utsläppet får inte heller överstiga 300 kg/dygn räknat som månadsmedelvärde. Villkoret ska kontrolleras genom analys av flödesvägda dygnsprov. Villkoret är uppfyllt om minst tio av månadsmedelvärdena under kalenderåret klarar begränsningsvärdet.
3. Utsläppet av totalfosfor till Ybbarpsån från avloppsreningsverket får inte överstiga 1,25 kg P-tot/dygn räknat som årsmedelvärde. Utsläppet får inte heller överstiga 1,5 kg P-tot/dygn räknat som månadsmedelvärde. Fr.o.m. 2016-07-01 får utsläppet inte överstiga 1,0 kg P-tot/dygn räknat som årsmedelvärde och 1,25 kg/dygn räknat som månadsmedelvärde. Villkoret ska kontrolleras genom analys av flödesvägt dygnsprov en gång per vecka. Villkoret är uppfyllt om minst tio av månadsmedelvärdena under kalenderåret klarar begränsningsvärdet.
4. Temperaturhöjningen i Ybbarpsån får inte överstiga 3 °C mellan renvattenverket och mätpunkten Svarvareboden nedströms avloppsreningsverkets kyl-damm vid ett flöde på 0,5 m³/sek eller mer, räknat som månadsmedel värde. Vid flöden under 0,5 m³/sek får motsvarande temperaturhöjning inte överstiga 4 °C räknat som månadsmedelvärde. Villkoret ska kontrolleras genom kontinuerlig mätning och redovisas som månadsmedelvärden och dygnsmedelvärden. Villkoret är uppfyllt om minst tio av månadsmedelvärdena under kalenderåret klarar begränsningsvärdet.
5. Utsläppet av BOD till Ybbarpsån från avloppsreningsverket får inte överstiga 35 kg/dygn räknat som årsmedelvärde. Utsläppet får inte heller överstiga 40 kg/dygn räknat som månadsmedelvärde. Villkoret ska kontrolleras genom analys av flödesvägt dygnsprov tre gånger per vecka. Villkoret är uppfyllt om minst tio av månadsmedelvärdena under kalenderåret klarar begränsningsvärdet.
6. Utsläppet av suspenderat material (susp) från avloppsreningsverket till Ybbarpsån får inte överstiga 40 kg susp/dygn i utgående vatten räknat som årsmedelvärde. Utsläppet får inte heller överstiga 45 kg susp/dygn i utgående vatten räknat som månadsmedelvärde. Villkoret ska kontrolleras genom analys av flödesvägt dygnsprov tre gånger per vecka. Villkoret är uppfyllt om minst tio av månadsmedelvärdena under kalenderåret klarar begränsningsvärdet.
7. Bullret från verksamheten får som begränsningsvärde inte överskrida följande ekvivalenta ljudnivåer utomhus vid närmaste bostäder.
dagtid (kl 07.00-18.00) 50 dB(A)
kvällstid (kl. 18.00-22.00) 45 dB(A)
nattetid (kl. 22.00 - 07.00) 40 dB (A)
Den momentana ljudnivån nattetid får inte överskrida 55 dB(A) vid bostäder.
Ovan angivna begränsningsvärden ska kontrolleras genom närfälts- mätningar och beräkningar. Ekvivalentvärdena ska beräknas för de tidsperioder som anges ovan. Kontroll ska ske så snart det skett förändringar i verksamheten

som kan medföra väsentligt ökade bullernivåer och när tillsynsmyndigheten begär det.

8. Kemiska produkter och farligt avfall ska lagras och hanteras så att spill och läckage inte förorenar omgivningen. Flytande ämnen ska förvaras inom invallning som rymmer minst den största behållarens volym. Cisterner ska vara försedda med överfyllnadsskydd.
9. Kontrollprogram med föreskrifter om besiktning och kontroll såsom utsläppskontroll med angivande av mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod ska finnas. Fastställande av omfattning av denna anläggningskontroll ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten.

Bolaget skall i samråd med tillsynsmyndigheten fortlöpande kartlägga och karaktärisera processavloppsvattnet från de olika fabriksenheterna i syfte att ytterligare minska risken för skador i Ybbarpsån. Resultatet av detta arbete skall redovisas årligen i miljörapporten.
10. Om verksamheten upphör ska bolaget till länsstyrelsen inkomma med en plan för att återställa platsen i ett tillfredsställande skick för att undvika att skador eller olägenheter uppstår för människors hälsa eller miljön. Planen ska inkomma senast sex månader innan verksamheten avslutas.
11. Om representativa, flödesvägda dygnsprov saknas får upp till 10 % av totala mängden analyserade prov per kalenderår ersättas med stickprov från samma mätpunkt.

Prövotid

Bolaget yrkar prövotid, för redovisning den 30 juni 2015, inklusive förslag till slutliga villkor. (Under prövotiden ska bolaget genomföra tolv provtagningar, varannan månad under 2013 och 2014 av 33 prioriterade ämnen enligt vattendirektivet, i utgående vatten från avloppsreningsverket, Ybbarpsån uppströms och nedströms utsläppspunkten. Utredningen omfattar även kronisk toxicitet på tre trofinivåer på behandlat utgående vatten från bolagets avloppsreningsverk).

Prioriterade ämnen m.m.

Bolaget ska under prövotiden utreda förekomsten i utgående avloppsvatten och i recipienten av verksamhetsspecifika substanser i form av prioriterat farliga ämnen, särskilt orenade ämnen samt relevanta substanser med egenskaper enligt bilaga VIII till vattendirektivet.

Kronisk toxicitet

Bolaget ska utreda kronisk toxicitet på behandlat utgående vatten från avloppsreningsverket.

Kväve

Bolaget ska utreda möjliga metoder att minska utsläppet av kväve, inklusive ammoniumkväve, och metodernas resultat, samt kostnader.

Provisorisk föreskrift:

Utsläppet av ammoniumkväve från avloppsreningsverket till Ybbarpsån får inte överskrida 25 kg NH₄-N/dygn i utgående vatten, räknat som veckomedelvärde och riktvärde. Utsläppet ska kontrolleras genom analys av flödesvägt dygnsprov tre gånger per vecka. Föreskriften är uppfylld om minst 90 % av veckomedelvärdena under kalenderåret klarar värdet.

Aluminium

Bolaget ska utreda möjliga metoder att minska utsläppet av slam och aluminium från renvattenverket och metodernas resultat samt kostnader.

Övriga yrkanden och åtaganden

Perstorp Specialty Chemicals AB motsätter sig att villkor föreskrivs för utsläpp till vatten avseende någon enskild fabrik. Bolaget anser att sådana villkor riskerar att medföra felaktiga prioriteringar inom en given resursram. Tillgängliga resurser bör fördelas på de åtgärder som bolaget vid varje situation anser vara bäst lämpade för att lösa det identifierade behovet, oavsett om det ska ske vid den enskilda anläggningen eller vid avloppsreningsverket. Vilka dessa behov är kan variera med hänsyn till bland annat varierande produktionsvolymerna mellan produktionsanläggningarna och produktionsmixer inom enskilda anläggningar.

Perstorp Specialty Chemicals AB förebehåller sig rätten att, när behov av åtgärder föreligger, ha frihet att själv bedöma och välja vilka åtgärder som är bäst lämpade för att lösa det behov som varje enskild situation kräver, oavsett om det ska ske vid den enskilda anläggningen eller vid avloppsreningsverket. Behovet av åtgärd kan variera med hänsyn till skiftande produktionsvolymerna mellan produktionsanläggningarna och produktionsmixer inom enskilda anläggningar. Denna flexibilitet är nödvändig för att kunna sätta in resurser där de gör bäst nytta och är också det arbetssätt som har tillämpats med mycket gott resultat under hela avloppsreningsverkets tid.

Bolaget anser att det inte finns behov av att tidsbegränsa tillståndet för verksamheten, eller anledning till att säkerhet ska ställas för efterbehandlingskostnader.

För tiden fram till år 2020 är hittills följande åtgärder planerade/tänkbara för att minska belastningen på recipienten:

- separat dosering av fosfor till avloppsreningsverkets två linjer för att minska risken för över- respektive underdosering; idag endast en gemensam doseringspump (2012- 2013)
- omhändertagande av flotationsslam från renvattenverket (2013-2015)
- ett tiotal åtgärder är planerade vid fabrikerna under 2012-2015 för att minska hydrauliska belastningen med totalt drygt 100 m³/dygn och den organiska belastningen med totalt ca 100 kg TOC/dygn
- inventering och åtgärder av inläckage i industriavlopp för att minska den hydrauliska belastningen på avloppsreningsverket av grundvatten (2012-)
- indunstare i metalloxidfabrikens process, vilket minskar mängden kväve och mängden salt till avloppsreningsverket och recipienten (2012)

Bolaget åtar sig att vid dagar med låg vattenföring och toppar i halten av ammoniumkväve i utsläppet till Ybbarpsån och när tillgången på vatten så tillåter, släppa fram ett större flöde i Ybbarpsån genom den uppströms liggande regleringsdammen för att på så sätt sänka ammoniumhalten nedströms bolagets utsläppspunkt.

Beskrivning av verksamheten

Bolaget och koncernen

Perstorpkoncernen är världsledande inom flera sektorer av specialkemimarknaden. Koncernens produkter används för en mängd olika applikationer inom bland annat färg-, kemi-, plast-, väg- och byggindustrin. Produkterna finns också i bilar, lantbruks-, förpacknings-, pappers-, textil - och elektronikprodukter.

Av de arton produktionsanläggningarna inom Perstorp Industripark ägs elva av Perstorpkoncernen; tio av Perstorp Specialty Chemicals och en av Formox AB. Perstorp Specialty Chemicals AB är huvudsakligen verksamt inom området polyalkoholer. Dessa används i många olika applikationer men den största sektorn är inom färg- och lackindustrin. Perstorp Specialty Chemicals ansvarar även för energi- och vattenförsörjning, rening av avloppsvatten, anläggningen för katalytisk förbränning samt hantering av avfall för verksamheterna inom industriparken. En av de ursprungliga delarna av tillverkningen, ättiksyratillverkningen, har nyligen sålts och den verksamheten avvecklas i Perstorp.

Av övriga sju produktionsanläggningar inom industriparken har sex tidigare ägts helt eller delvis av bolag inom Perstorpkoncernen. Dessa anläggningar ägs numera av PA Resins AB, Chemiplastica AB, Flowcrete Sweden AB, Pergo Europé AB, Metfoils AB och Celanese Emulsions Norden AB. Den sjunde anläggningen, som ägs av Yara Praxair AS är under uppförande och togs i drift i november 2012.

Samtliga produktionsanläggningar är anslutna till Perstorp Specialty Chemicals AB:s avloppsreningsverk. Inom industriparken finns förutom produktionsanläggningarna även externa anläggningar som inte är produktionsanläggningar utan utgör serviceverksamheter och liknande och vars sanitära avloppsvatten leds till avloppsreningsverket.

Perstorpkoncernen ägs sedan slutet av 2005 av Perstorp Holding AB, som kontrolleras av det franska riskkapital bolaget PAI Partners. Inom Perstorp Specialty Chemicals AB i Perstorp arbetar ca 300 personer och inom hela industriparken ca 1000 personer.

Tillverkningen

Tillverkningen avser främst polyalkoholer (baspolyoler och specialpolyoler) för användning främst inom färg- och lackindustrin, samt formalin som råvara till polyolerna. Vidare tillverkas bl.a. myrsyra, ättiksyra och medicinska produkter.

Renvattenverk

Process och kylvatten produceras i bolagets renvattenverk, som producerar max 350 m³ per dygn, normalt 150 - 200 m³ per dygn, från ytvatten från Ybbarpsån. Uttaget regleras av vattendomar från 1974 och 1983.

Efter att ha passerat rensgaller delas vattenflödet upp dels till kylvatten, utan vidare rening, dels till processvatten och till brandposter och sprinklersystem. Vattnet renas då genom kemisk fällning i tre flockningskammare (flockningsmedel poly-aluminiumklorid). pH justeras med natriumhydroxid och järn och mangan oxideras med kaliumpermanganat. Flockar lyfts av från ytan i två flotationsanläggningar, varefter vattnet passerar ett sandfilter. Det finns ytterligare två sandfilter som används vid backspolning av det större filtret. Det renade vattnet lagras i en renvattenbassäng (880 m³) där pH justeras och desinfektionsmedel tillsätts (klordioxid). Volymen motsvarar 4 - 5 timmars förbrukning i processer. Utsläpp sker till Ybbarpsån, och då också av backspolvatten och slam från flotationen.

Kommunalt dricksvatten kan kopplas på vid behov. Kommunalt vatten används för dricksvatten.

Avloppsreningsverket

Avloppsreningsverket behandlar avloppsvatten från produktionsanläggningarna inom industriparken, både processavloppsvatten och sanitärt avloppsvatten. Reningen sker biologiskt enligt aktiv-slammetoden, genom förbehandling (rensgaller och sandfång), utjämning med viss dosering, luftning och slamavskiljning genom sedimentering (två parallella linjer), samt flotation för avskiljning av suspenderat material och slutligen kylning i en damm.

Utjämningsbassängerna har en volym på 3 000 m³ respektive 2 000 m³. I den första bassängen sker utjämning av TOC-halt, pH, flöde och salthalt. Natriumhydroxid doseras för pH -justering. Fosforsyra och urea doseras vid behov. Upphållstiden är ca ett dygn. Utjämningsbassäng 2 används för uppsamling av svårbehandlade vatten för indosering i bassäng 1, baserat på on-line-analys av TOC och pH.

Luftningsbassängen för aktiv slam i linje 1, på 1 500 m³, är äldst och har bottenluftning med fyra blåsmaskiner, varav en i reserv. I en koncentrisk inre bassäng (400 m³) avskiljs slammet. Luftningsbassäng 2 på 3 000 m³ har tre blåsmaskiner. Slamavskiljning sker i en friliggande bassäng (560 m³). I luftningsbassängerna registreras kontinuerligt syrgashalt, temperatur och pH-värde. Upphållstiden i luftningen är ca två dygn.

Från slamlager pumpas slammet till ett rotationsfilter, placerat vid ångcentralen, varvid förtjockning efter polymertillsats sker till 4 - 7 % torrsbstanshalt (TS).

Avskilt slam förbränns i bolagets biobrännlepanna, Vanligen förbränns ca 1 ton TS per dygn. Värmen i det förångade vattnet efter förbränning återvinns genom rökgaskondensering. Alternativt deponeras slammet vid extern deponi efter centrifugering till 12 - 14 % TS-halt.

Efter flotation leds vattnet till en kyldamm på 8 000 m³, och 3 000 m² yta, vilket ger en uppehållstid på ca 4 dygn, varvid temperaturen halveras till ca 10 °C.

Det finns också en säkerhetsdamm, för att förhindra förorening vid storbrand eller haveriutsläpp. Dammen rymmer 18 200 m³, eller ett dygns normalflöde i Ybbarpsån. Vid avstängning av dammen kan åvattnet ledas förbi. En dammlucka stänger automatiskt om kontinuerligt registrerande instrument för TOC och pH ger avvikande värden, och larm ges till vakt och miljöberedskap.

Inkommande avloppsvatten

Inkommande avloppsvattenflöde har under senaste tioårsperioden varierat mellan ca 2 000 och 2 500 m³ per dygn, som årsmedelvärde, och mellan ca 1 700 och 2800 m³ per dygn som månadsmedelvärde. Fram till år 2020 förväntas flödet öka successivt upp till knappt 2800 m³ per dygn som årsmedelvärde.

Utöver den kontinuerliga tillrinningen tillförs också avloppsvatten momentant från rengöring av fordon, tankar, invallningar, slamsugning m.m. Det rör sig om något eller ett par tusen kubikmeter per år, maximalt ca 3 000 m³ per år.

Delflödena till reningsverket domineras av tillverkningslinjerna för pentaerytriol (penta), trimetylpropan (TMP) och neopentylglykol (Neo), vilka år 2010 stod för ca 40 % av inflödet som avloppsvatten och 60 % av tillförseln av organiskt kol. De flesta tillverkade substanserna återfinns i avloppsvattnet, samt odefinierade biprodukter som avskiljs i tillverkningsprocesserna. Kvävehalten, främst utgjord av ammoniumkväve, är hög. Även oorganiska salter ingår i avloppsvattnet (t.ex. natriumsulfat och natriumklorid).

Innehållet i inkommande vatten domineras mängdmässigt av COD (kemisk syreförbrukning) med en belastning mellan ca 5 och ca 10 ton per dygn, TOC (totalt organiskt kol) med 2 till 3 ton per dygn, BOD₇ (biokemisk syreförbrukning) med 2,1 till 2,8 ton per dygn, formalin med 0,4 till 0,9 ton per dygn, totalkväve med 0,1 till 0,3 ton per dygn, fenol med upp till ca 0,1 ton per dygn samt totalfosfor med 1 till kg per dygn, allt angivet som årsmedelvärden.

Prognosen för 2020 är att tillförseln till reningsverket av nämnda ämnen, per dygn och årsmedelvärde, ökar till 8,9 ton COD, 3 ton TOC, 3,7 ton BOD₇, 1,1 ton formalin, 0,15 ton fenol, 0,4 ton totalkväve och 3,7 kg totalfosfor.

Kontroll har gjorts av att Legionellabakterier inte förekommer i reningsverket.

Utgående avloppsvatten från renavattenverk

Avskild substans från flotationen återförs till Ybbarpsån, med halt av suspenderade ämnen på i medeltal 6 000 mg/l. Det består huvudsakligen av humus och utfällt järn och mangan. Även backspolningsvatten från sandfilter innehåller motsvarande ämnen men i lägre halter. Materialet kan vid sedimentering nedströms i ån medföra ökad syreförbrukning. Utsläppen medför ökad halt av suspenderade ämnen och ökat färgtal (20-30 enheter). Utsläppet av aluminium via det flockade materialet är ca 25 kg/dygn, vilket medför ökning av aluminiumhalten i ån från 0,1 till 0,3- 0,5 mg/l.

Utgående renat avloppsvatten

Efter rening finns låga halter kvar av de inkommande ämnena, men även andra ämnen som nedbrytningsprodukter och ämnen från de mikrobiologiska processerna i reningsverket. Reduktionen av TOC är vid normala förhållanden över 95 %, vilket bolaget anger närmar sig teoretisk möjligt, på grund av att de mikrobiella processerna i reningen alltid ger upphov till en resthalt av ämnen som betecknas som SMP eller EfOM (Soluble Microbial Products; Effluent Organic Matter). BOD₇ reduceras med 99,5 %, vilket anges vara högsta möjliga, med halter nära eller under detektionsgränsen på 3 mg/l. Även halterna av fenol och formaldehyd är vanligen under respektive detektionsgräns (0,05 resp. 0,5 mg/l).

Fosforhalten kan inte bli mycket lägre utan att fosforbrist i reningsverket leder till lägre reningsgrad för andra ämnen.

Kväveutsläppet har minskat de senaste åren, troligen sedan 25 % av avloppsvattnet från metalloxidfabriken skickas till ångcentralens stripperanläggning, vilket med indirekt effekt lett till en minskning med 30-50 % av utsläppet. För ytterligare reduktion krävs åtgärder vid källan.

Utsläppsmängderna per år, har mellan åren 2000 och 2010 varit för COD ca 160 till 200 ton (2008-2010 ej analys), för TOC 40 till 60 ton, för BOD₇ 3 till 8 ton, för totalkväve ca 20 till 60 ton (enbart 2007-2010) samt 0,1 till 0,2 ton totalfosfor. Prognosen till år 2020 är att TOC-mängden kommer att öka till 190 ton per år och totalkväve till 58 ton/år. Flödet beräknas då komma att öka med 17 %.

Även metaller släpps ut, dels från metalloxidfabriken, men också från övriga fabriker, men då mest som korrosionsprodukter. Det rör sig om 5 till 22 kg per år av krom, 3 till 10 kg per år av nickel, 1 till 8 kg arsenik, 20 till 150 kg zink och upp till knappt 100 kg per år av molybden. Utsläppet av salter är 400 till 880 ton vardera av klorider och sulfater. Ökningen av metallutsläppen till år 2020 beräknas bli 50 till 100 %, proportionellt mot produktionsökningen. Klorider väntas öka med 65 % och sulfater med 25 %.

Karaktärisering av processavloppsvatten (KKPA) har gjorts vartannat år sedan 2001 av både inkommande och utgående avloppsvatten. Utöver de analyser som redogjorts för ovan ingår också nedbrytbarhet (OECD 302B), toxicitet enligt Microtox, respirationstest på tre nivåer (ISO 8192), potentiellt bioackumulerbart enligt EGOM, halogenerade kolväten angivet som AOX, samt kartläggning av ingående organiska ämnen.

Ingående vatten anges som nedbrytbart och ej respirationshämmande vid 30 % och 60 % spädning, men som toxiskt enligt Microtox-test, men någon negativ påverkan på reningsverkets funktion har inte påvisats. EGOM-test gav mycket låga värden. BOD/COD-kvoten på 0,33 indikerar att avloppsvattnet skulle vara svårnedbrytbart, vilket motsägs av ovannämnda resultat. Fosfor är i underskott men kväve är i överskott. Metallhalter är förhöjda. AOX anges vara lågt. Vissa ämnen såsom fenol och formaldehyd kan störa reningsprocessen om halterna blir kraftigt förhöjda.

Utgående vatten anges som svårnedbrytbart men lågttoxiskt enligt Microtox och är inte respirationshämmande och kan innehålla periodvis mätbara halter av potentiellt bioackumulerbara ämnen. Förändringar mellan 2009 och 2011 tyder på viss förbättring i reningseffekt vad gäller nedbrytbarhet, men försämring avseende respirationshämning och toxicitet. Även vissa metaller och AOX var något högre 2011. En stor del av det kvarvarande innehållet av organiska ämnen bedöms vara nedbrytningsprodukter av döda organismer från den biologiska reningsprocessen (SMP)

För att minska utsläppen har Bolaget gjort vissa åtaganden, se ovan under "Övriga yrkanden och åtaganden".

Till ansökan har också fogats rapporter för karaktärisering av avloppsvatten från de olika anslutna fabrikena inom området, med förslag till åtgärder vid respektive verksamhet.

Dagvatten

Inom området finns ca 38 km ledningar i dagvattennätet. Huvudsakligen leds dagvattnet till Ybbarpsån, från större ytor också via säkerhetsdammen. Dagvatten från myrsyrafabriken leds dock till avloppsreningsverket. Ansökan innehåller redogörelse för dimensiner och material i olika delar av ledningsnätet. Någon generell provtagning av dagvattnet sker inte, men i inloppet till säkerhetsdammen mäts flöde och en provtagare finns. Provtagning sker dock av dagvatten från företaget Celanese Emulsions Norden AB. Detta vatten släpps nedströms nämnda provtagare.

Kemikalier

Vid renvattenverket lagras inomhus i invallade tankar (3 - 12,8 m³) bl.a. 50 %-ig natriumhydroxid, 30 %-ig saltsyra, 30 %-ig natriumklorit och 16 % polyaluminiumklorid, samt i plåtfat och säckar kaliumpermanganat och polymer.

I avloppsreningsverket lagras flytande kemikalier i lagringstankar i byggnader eller inom invallning. I större volymer hanteras 50 %-ig natriumhydroxid, fosforsyra och svavelsyra.

En genomgång har gjorts av förekommande och historiskt använda kemikalier som utgör prioriterade ämnen inom ramen för vattendirektivet (2455/2001/EG), samt särskilt förorenande ämnen vid klassificering av ekologisk status hos vattenförekomster.

Riskhantering

Avloppsverket utgör en s.k. Sevesoanläggning på den lägre kravnivån, avseende risker för kemikalieolyckor. De största riskerna uppstår som konsekvenser av störning eller utslagning av reningsverkets biologiska funktion på grund av ämnen som fenol, formaldehyd och andra toxiska ämnen, eller pH-effekt, som då kan leda till lokal fiskdöd eller påverkan på bottenfauna i recipienten.

Övriga större risker i avloppsreningsverket avser explosion pga. lösningsmedel i processavloppsvattnet, oplanerade elavbrott, t.ex. vid brand i ställverk, sprickande bassängväggar, samt giftiga ångor, frätande vatten, svavelvätebildning.

I renvattenverket är riskerna främst utsläpp vid lossning av kemikalietransporter, t.ex. flockningsmedel, syra, lut. Sammanblandning av misstag av saltsyra och natriumklorit skulle kunna medföra bildning av gasmoln, med risk för personskador. Det finns installerat gaslarm. Saltsyra och natriumklorit lagras separat.

I ansökan redogörs för ett antal förebyggande och skadebegränsande åtgärder som har vidtagits.

Övrigt

Utsläpp till luft kan tänkas ske av bl.a. metanol, etanol och formaldehyd som avgång från avloppsvattnet från bassängytor, t.ex. vid luftningen. Någon mängduppskattning har inte kunnat göras.

Bidraget till buller vid bostäder från avloppsreningsverket har vid bullerkartering av industriparken beräknats till 8 till 23 dB(A).

Avfallshanteringen sker samordnat inom industriparken. Utöver små mängder (några hundra kg/år per kategori) farligt avfall i form av kemikalier, oljor, lysrör, batterier, etc., dominerar mängdmässigt avskilt slam från bassånger med ca 50 ton per år, vilket beräknas öka till 300 ton/år.

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

Lokalisering

Industriparken är belägen söder om Perstorps tätort. I övriga riktningar angränsar skog, och i öster även en golfbana. Avståndet från industriparken till bostäder är 1-1,5 km. Öster och söder om området finns enstaka bostadshus. Avloppsverket ligger i den sydvästra delen av industriområdet.

Någon alternativ lokalisering har inte utretts. Detaljplanen för området, som avser industriell verksamhet, antogs 2005.

Recipient

Utsläpp sker till Ybbarpsån, med medelvattenföringen 0,5 m³/s. Högvattenflödet anges till 4 - 5 m³/s samt lågvattenflödet till 0,3 m³/s. Ybbarpsån ingår i huvudavrinningsområdet Rönne å.

Skyddade områden

Några Natura-2000-områden finns inte i närheten, men Ybbarpsån passerar nedströms två sådana områden: Herrevadskloster och Brandeborg.

Miljökvalitetsnormer för omgivningsluft

Miljökvalitetsnormerna bedöms inte överskridas i Perstorp. Påverkan på luftkvalitet av sökt verksamhet är försumbar.

Recipientens ekologiska och kemiska status

Ybbarpsåns *ekologiska status* bedömdes 2009 av vattenmyndigheten som "otillfredsställande ekologisk status". Kvalitetskravet för 2015 sattes till "måttlig ekologisk status". Bedömningen baseras på den biologiska kvalitetsfaktorn fisk, vilken är den enda biologiska kvalitetsfaktor som bedömts. Det är främst närvaron av toleranta arter eller avsaknad av fisk som sänker statusen i Ybbarpsån.

För vattenkemiska kvalitetsfaktorer bedöms påverkan av näringsämnen som "måttlig" medan påverkan gällande försurning bedömdes som "god". Ingen motivering ges till bedömningen för näringsämnen. Hydromorfologiska kvalitetsfaktorer har inte bedömts, men det konstateras att det finns vandringshinder i Ybbarpsån.

Det bedömdes som ekonomiskt orimligt och/eller tekniskt omöjligt att vidta de åtgärder som skulle behövas för att uppnå god ekologisk ytvattenstatus 2015 p.g.a. vattenförekomstens naturliga tillstånd.

Det bedöms finnas risk att måttlig ekologisk status inte uppnås 2015.

På grund av att övergödning identifierats som ett miljöproblem ges kvalitetsfaktorn näringsämnen ett mindre strängt kvalitetskrav, "måttlig ekologisk status", då det an-

ses tekniskt omöjligt att vidta de åtgärder som skulle behövas för att uppnå god ekologisk ytvattenstatus 2015 p.g.a. vattenförekomstens naturliga tillstånd.

Vidare bedöms Ybbarpsån ha miljöproblem gällande övergödning, miljögifter, flödesförändringar, kontinuitetsförändringar, morfologiska förändringar samt möjligen påverkanskällor i form av punktkällor (Perstorp Specialty Chemicals AB och två MIFO-områden klass 1).

Ybbarpsåns *kemiska status* bedömdes 2009 som "god kemisk ytvattenstatus", och kvalitetskravet för 2015 sattes till "god kemisk ytvattenstatus".

Den hittills utförda kartläggningen har inte kunnat påvisa att statusen i vattenförekomsten är försämrad till följd av påverkan från miljögifter. Bedömningen är en expertbedömning och behöver utredas vidare i nästa förvaltningscykel.

Det bedöms finnas risk att god kemisk status (exklusive kvicksilver) inte kan bibehållas 2015 p.g.a. risken att Ybbarpsån lokalt kan vara negativt påverkad av miljögifter då "Perstorp Specialty Chemicals AB har utsläpp till vattenförekomsten. Dessutom finns två förorenade områden inom 200 m från ytvattenförekomsten (MIFO klass 1)".

Verksamhetens påverkan på vattenrecipienten

Bolaget har låtit utreda påverkan på recipienten med bedömningar baserade på tillgängliga rapporter i första hand på värden från perioden 2007-2009, men för de biologiska parametrarna används data som finns från de senaste tio åren.

Flöde

Bolagets reglering av flödet har totalt sett en positiv inverkan på vattenmiljön. Genom att säkra ett minsta flöde, garanteras alltid en viss utspädning av det renade processavlopp som släpps till recipienten. Normalt späds utgående flöde från avloppsreningsverket ca 12 gånger och sedan späds Ybbarpsån ca 8 gånger när denna rinner ut i Rönne å. Detta innebär att bolagets flöde utgör ca 1 % av flödet i Rönne å nedströms Ybbarpsåns tillflöde vid Herrevadskloster.

Organiskt material

Mängden organiskt material ökar med ca 10 % nedströms bolagets utsläppspunkt, och utgör teoretiskt ca 6 % av totala transporten vid Ybbarpsåns utflöde i Rönne å. Påverkan bedöms som begränsad och sker främst genom ökat antal filtrerare gällande artsammansättningen i bottenfaunan.

Fosfor

Mängden fosfor ökar med knappt 50 % direkt nedströms bolagets utsläppspunkt, och utgör teoretiskt ca 15 % av totala transporten vid Ybbarpsåns utflöde i Rönne å. De förhöjda halterna direkt efter bolagets utsläppspunkt reduceras till samma nivåer som uppströms industriparken efter Storarydsdammen. Påverkan anses ha "liten biologisk betydelse".

Kväve

Mängden kväve ökar med ca 300 % direkt nedströms bolagets utsläppspunkt, och utgör teoretiskt ca 50 % av totala transporten vid Ybbarpsåns utflöde i Rönne å. De

förhöjda halterna direkt efter bolagets utsläppspunkt reduceras med mer än 60 % ner till Ybbarpsåns utflöde i Rönne å. Reduktionen kan vara större, men är svår att bedöma på grund av tillförseln av kväve från andra källor. Påverkan anses ha "mycket begränsad effekt på vattensystemets ekologi". Ammoniumhalter över 1 mg/l kan vara toxiska.

Syrehalt

Syrehalten ökar nedströms industriparken jämfört med uppströms, och denna förhöjda syrehalt kvarstår ner till Ybbarpsåns utflöde i Rönne å.

pH och alkalinitet

pH och alkalinitet ökar direkt nedströms bolagets utsläppspunkt och innebär ett vatten i recipienten med ett något högre pH och bättre buffertförmåga. Denna effekt kvarstår ner till Ybbarpsåns utflöde i Rönneå. Påverkan anses vara positiv för recipienten.

Salthalt

Salthalten ökar kraftigt direkt nedströms bolagets utsläppspunkt och konduktiviteten ökar i medeltal med 400 %. Nivån på konduktiviteten nedströms industriparken bedöms inte ha negativa effekter, men variationer i den höga konduktiviteten kan ge problem för vattenlevande organismer. Konduktivitet på samma nivåer är vanliga i skånska vattendrag.

Temperatur

Temperaturpåverkan från avloppsreningsverket är idag liten och anses inte ha någon reell påverkan på recipienten.

Metaller

Halterna kadmium och kvicksilver kunde inte bedömas då detektionsgränserna på tidigare analyser var högre än de gränser som används i miljökvalitetsnormerna (MKN). Halterna bly, nickel och krom klarar sina MKN, medan halten zink ligger på gränsen. Halten koppar ligger över sin MKN, och det gör den redan uppströms industriparken.

Aluminium kan vara toxiskt vid halter över 0,2 mg/l, om det föreligger i löst form, då det kan påverka fiskgälar. Aluminium komplexbinds av humus- och fulvosyror, vilket minskar toxiciteten. Aluminium i sediment kan frigöras vid syrefattiga förhållanden.

Utsläppet av molybden, 150 - 300 g/dygn, är svårt att förklara, då tillförseln till reningsverket är större än vad som vid kartläggning har kunnat knytas till fabrikena. Molybden används i katalysatortillverkningen och förekommer alltså också i katalysatorerna ute i fabrikena. Bolaget bedömer utifrån angivet värde för koncentration utan effekt enligt REACH på 12,7 mg/l, att ett tillskott nedströms reningsverket med 10 µg/l inte har någon betydelse, jämfört med generella bakgrundsnivåer på 10 - 100 µg/l. Man avser ändå att arbeta vidare med utsläppsreduktion.

Specifika organiska ämnen

Avloppsreningsverkets reduktion med avseende på formaldehyd är drygt 99 %. Halterna ut från avloppsreningsverket ligger ofta under detektionsgränsen på 0,5 mg/l, men värden upp till 5 mg/l förekommer. Med en utspädningsfaktor på 13 eller mer, vilket är det normala, ger det teoretiskt halter på 0,04 - 0,34 mg/l i recipienten.

Halterna av fenol ut från avloppsreningsverket ligger över lag under detektionsgränsen på 0,05 mg/l. Med en utspädningsfaktor på 13 eller mer, vilket är det normala, ger det teoretiskt halter på 0,004 mg/l i recipienten. Utifrån ekotoxikologiska data från bedöms att dessa halter av formaldehyd och fenol inte kan påverka vattenmiljön i Ybbarpsån negativt.

Halten av nonylfenol i recipienten har uppmätts till 0,3 µg/l i nerströms liggande Storarydsdammen. Detta är i nivå med den MKN på 0,3 µg/l som anges i Vattendirektivet

Halten av oktylfenol i recipienten har uppmätts till 0,0056 µg/l i nerströms liggande Storarydsdammen. Detta är väl under den MKN på 0,1 µg/l som anges i Vattendirektivet.

Inga halter av nonylfenoletoxilater över detektionsgränsen på 0,0006 µg/l har uppmätts i recipienten i nerströms liggande Storarydsdammen. Den MKN som anges i Vattendirektivet är 0,3 µg/l, räknat som nonylfenolekvivalenter

Inga värden för bisfenol A i ytvatten var tillgängliga.

Tetracain, ett smärtstillande medel från Perstorp Pharma AB, förekommer i avloppet på grund av tvättning av reaktionstankar vid tillverkning av tetracain. Tvätt sker 2-3 gånger per månad under ett dygn. Utsläppet har mätts till 280 g per tillfälle. Beräkningsmässigt blir halten i Ybbarpsån maximalt 11 µg/l vilket är under känd detektionsgräns. Det finns angivet ett lägsta icke-effektvärde på 18 µg/l. Genom omhändertagande av första omgången tvättvatten för extern destruktion beräknas utsläppet minska till 110 g per tillfälle.

Bottenfauna

Påverkan på bottenfauna är oklar på grund av avsaknad av lämplig referenspunkt uppströms. I kontrollpunkten nedströms industriparken finns en antydning till förbättring 2010 jämfört med 2001.

Påväxt

Påverkan i påväxtundersökningarna är liten nedströms industriparken jämfört med uppströms. I nedströmspunkten finns en antydning till förbättring.

Plankton

Plankton har endast undersökts i Östra Sorrödssjön. Industriparkens utsläpp bedöms ha en obetydlig påverkan på plankton i Östra Sorrödssjön.

Fisk

Antalet fiskarter är begränsat i hela Ybbarpsån, men en antydning till förbättring genom ett ökat antal öringar vid fisket 2009 antyder en förbättring om resultatet blir bestående. Påverkan av dagens utsläpp från industriparken på fisk är oklar. Vid hu-

vudförhandlingen framhölls att det är öringbeståndet som är svagt, men inte övriga förekommande fiskarter.

Status enligt Vattendirektivet

Enligt Vattendirektivet är målet att samtliga vattendrag skall uppnå god ekologisk och god kemisk status senast 2015. Vattenmyndighetens statusklassning av Ybbarpsån nedströms Perstorp industripark är otillfredsställande ekologisk status, främst beroende på fiskbeståndet, respektive god kemisk status. Dessutom har myndigheten föreslagit att målet för ekologisk status 2015 sänks till måttlig status (målet god status kan åter bli aktuellt som mål 2021).

Bolagets slutsats om recipientpåverkan

Industriparkens bolag har en omfattande verksamhet vid en relativt liten recipient. Industriparkens verksamhet har också påverkat recipienten under en mycket lång tid. Även om stora förbättringar har skett under senare år vad gäller mängden utsläpp, har dagens verksamhet fortfarande en tydlig påverkan på recipienten närmast nedströms industriparken.

Dagens påverkan från bolagets avloppsreningsverk består främst i en kraftig ökning av kvävehalt och konduktivitet/salthalt. Dessutom tillförs ett flertal metaller, varav vissa i mängder som ger märkbart förhöjda halter i Ybbarpsån (främst molybden och zink). Till detta kommer återföring av från råvattnet avskilt material vid bolagets renvattenverk, vilket även innehåller flockningskemikalier, främst aluminium i hög halt. Denna samlade påverkan är i huvudsak lokal till sin karaktär, och redan nedströms Storarydsdammen, ca 2,5 km nedströms, är påverkan mindre tydlig.

Vid utflödet i Rönne å är Ybbarpsåns vatten till stor del av samma karaktär som vattnet i Rönne å. Vattnet från Ybbarpsån har dock högre organiskt innehåll och högre halt kväve. För parametrarna temperatur, syrgashalt, pH, alkalinitet, konduktivitet, totalfosfor och nitratkväve är Ybbarpsåns vattenkvalitet likvärdig eller bättre. Direkt efter utflödet i Rönne å utgör Ybbarpsåns vatten ca 1 % av totala flödet vid låga vattenflöden, för att sedan spädas ytterligare på sin väg ut mot Skälderviken. Den ekologiska och kemiska statusen i Ybbarpsån bedöms av bolaget inte komma att försämrars till följd av den framtida verksamheten.

Hantering av vattenfrågor/utsläppskontroll

Villkoren rörande utsläppen till vatten administreras av Perstorp Specialty Chemicals AB, men det praktiska arbetet berör samtliga bolag med verksamhet inom industriparken och med utsläpp till avloppsreningsverket eller direkt till recipienten. För att administrera erhållna villkor samt för att ha kontroll över den framtida användningen av renvatten och utvecklingen av utsläpp till vatten från industriparken, har bolaget sedan 1992 arbetat med att utveckla ett system för Water Management för hantering av dessa frågor.

Bolaget har en omfattande löpande kontroll där det löpande tas ut prover vid de viktiga producerande enheterna, in/ut vid avloppsreningsverket samt i recipienten upp/nedströms industriparken. Proverna är flödesproportionella, tas ut tre eller sju gånger per vecka och analyseras med avseende på TOC, pH och flöde. För ytterligare

enheter och andra byggnader har bolaget tagit fram schabloner för mängden avlopp. System för intern rapportering och styrning finns.

Bolaget har såväl interna utsläppsgränser som långsiktiga mål, som kallas för fokusnivåer, för att kunna hantera frågorna med marginal till villkorsnivåerna. Bolaget arbetar också med program för kartläggning och inventering av tekniska möjligheter och åtgärder för att minska vattenanvändning och källor till processavlopp. Löpande arbete bedrivs för att optimera driften och öka kunskapen om reningsprocessen.

Bästa tillgängliga teknik (BAT)

Bolaget tillämpar IPPC-direktivet BREF-dokument för BAT inom avloppsvatten för den kemiska sektorn (Common Waste Water and Waste Gas Treatment/Management Systems in the Chemical Sector, feb 2003). En punktvis genomgång har gjorts som visar att BAT uppfylls utom i följande avseenden, då BAT inte fullt ut kan anses användas.

- Lokal behandling av salthalt om det kan ge problem i reningsprocessen.
- Förbehandling av svårnedbrytbar COD(/TOC) och andra ämnen med låg nedbrytbarhet.
- Undvika att ta emot delströmmar som kan hämma den biologiska reningsprocessen eller är icke nedbrytbara.
- Ammoniumstripping vid utsläppskällan.
- Separat kvävebehandling.

Bolaget anser sig uppfylla BAT eller likvärdig teknik, utom avseende kvävehalten. Åtgärd planeras.

YTTRANDEN OCH BOLAGETS BEMÖTANDEN

Här återges endast de delar av yttrandena och av bolagets successiva kommenterar i kursiv text, som innebär ändring av ursprungliga yrkanden eller där delade meningar kvarstår.

Länsstyrelsen i Skåne län har inget att erinra mot att ansökt tillstånd beviljas, men yrkar delvis andra villkor än de som bolaget har yrkat.

Länsstyrelsen förordar att villkoren formuleras som koncentration i stället för som mängd för att underlätta tillsynsuppföljning. Effekterna på djur och växter av utsläpp beror främst av halter, och de har också beskrivits utifrån haltnivåer. Länsstyrelsen anser att utspädningsfaktorn i Ybarpsån är 12 gånger vid lägsta flöde enligt vattendom, och att det är ett förhållande som råder under stor del av året, och därför bör beaktas. Länsstyrelsen har vid huvudförhandlingen preciserat sina utsläppsyrkanden, både som mängder och halter, dock i första hand som mängder. Halter bör i vart fall anges i utsläppsrapporteringen, vilket Bolaget accepterar. Länsstyrelsen menar också att utsläppsprovtagningen bör flyttas till utloppet från kyldammarna.

Yrkade värden baseras på statistik avseende inkommande mängder till reningsverket och procentuell reningsgrad för perioden 2008 - 2012 och på en 35 %-ig produk-

tionsökning från denna period. Länsstyrelsen har också för respektive parameter gjort en bedömning av det haltpåslag i recipienten som yrkandena innebär.

Om inget annat anges nedan, yrkar Länsstyrelsen att villkor om månadsmedelvärden ska anses vara uppfyllda om värdet innehålls under 10 månader per år, samt att provtagning ska avse flödesvägda dygnsprov tre gånger per vecka.

Bolaget vidhåller att villkoren ska föreskrivas som mängder, då haltvillkor kan komma att motverka vattenbesparande åtgärder. Bolaget accepterar beräkningsprincipen för länsstyrelsens preciserade yrkanden, men anser generellt att den använda medelvärdesperioden påverkas av lågkonjunkturen 2008, vilket ger för lågt värde vid beräkning maximal produktion.

TOC

Länsstyrelsen anser att även med en förväntad produktionsökning till år 2020 bör årsmedelvärdet för TOC kunna begränsas ytterligare.

Länsstyrelsen har beräknat olika fall av TOC-utsläpp och vad det innebär i resthalt efter utspädning. Slutsatsen är att en ökning med 10 - 12 mg TOC/l i recipienten motsvarar en knapp fördubbling och att detta kan förväntas medföra en kraftig påverkan.

Länsstyrelsen har vid huvudförhandlingen preciserat sitt yrkande för TOC till 160 kg/dygn och 69,6 mg/l som årsmedelvärde och 200 kg/dygn och 87 mg/l som månadsmedelvärde, där minst tio månadsmedelvärden ska innehållas per år. Flödesvägt dygnsprov ska tas varje dygn. Yrkandet baseras på 95 % rening, och beräknat medelvärde vid full produktion på 153 kg/dygn och ett årsmaximum på 188 kg/d.

Perstorp delar inte länsstyrelsens uppfattning att industriparkens tillskott av TOC till Ybbarpsån kan förväntas medföra en kraftig påverkan på recipienten. Olika åtgärder vid avloppsreningsverket såväl som vid enskilda fabriker har inneburit att utsläppt mängd TOC minskat. Trots en reduktion av utsläppt mängd TOC på 50 - 70 % så har inga signifikanta förbättringar erhållits vid tester på bl.a. påväxt och bottenfauna. Bolaget bedömer därför att ytterligare minskningar av utsläppet av TOC inte kommer att ge signifikanta förbättringar i recipienten, utan att bolagets resurser för att minska sin påverkan på recipienten i nuläget och de kommande åren kan inriktas på att reducera annan påverkan på recipienten.

Bolaget har dock efter en ny genomgång bedömt det möjligt att ytterligare skärpa villkoret tack vare nyligen genomförda förbättringar i polyolfabrikerna och är berett att sänka villkoret för utsläpp av TOC från högst 275 kg/dygn till 245 kg/dygn räknat som årsmedelvärde och från högst 330 kg/dygn till 300 kg/dygn räknat som månadsmedelvärde. Lägre än detta kan bolaget inte gå utan att riskera att begränsa möjligheten till framtida utökning av verksamheten inom industriparken.

BOD₇

Länsstyrelsen yrkar att ett årsmedelvärde för BOD₇ anges samt anser att månadsmedelvärdet bör kunna begränsas ytterligare. Länsstyrelsen har, utifrån 99,5 % rening, preciserat yrkandet till 15 kg/dygn och 6,5 mg/l som årsmedelvärde och 20

kg/dygn och 9 mg/l som månadsmedelvärde. Förväntat medelvärde är 12 kg/dygn och maximalt årsmedel 16 kg/d.

Bolaget bedömer att det är möjligt att skärpa villkoret. Villkoret för utsläpp av BOD₇ kan sänkas från högst 50 kg/dygn till 40 kg/dygn räknat som månadsmedelvärde och 35 kg/dygn kan föreskrivas som årsmedelvärde.

Suspenderade ämnen

Länsstyrelsen yrkar att ett årsmedelvärde för suspenderade ämnen anges och att månadsmedelvärdet bör kunna begränsas ytterligare. Länsstyrelsen har, utifrån förväntat medelvärde på 8 kg/dygn och maximalt årsvärde på 10 kg/d, preciserat yrkandet till 20 kg/dygn och 8,7 mg/l som årsmedelvärde och 30 kg/dygn och 13 mg/l som månadsmedelvärde.

Bolaget bedömer beträffande suspenderade ämnen att det är möjligt att skärpa villkoret, från högst 50 kg/dygn till 45 kg/dygn räknat som månadsmedelvärde. För årsmedelvärde medges 40 kg/d.

Totalfosfor

Länsstyrelsen finner att de faktiska tillskotten av totalfosfor under senare år är mycket höga. Vid lägsta vattenföring medför medelutsläppet för 2006 - 2010 ett halttillskott i ån med 17 µg/l och högsta årsmedelvärde på utsläpp skulle medföra ett haltpåslag med 28 µg/l. Om de föreslagna villkoren behöver tas i anspråk fullt ut bedöms detta resultera i alltför höga tillskott av totalfosfor.

Reduktionen i reningsverket av fosfor har varit 85,1 - 89,5 % under perioden 2008 - 2012. Med antagande om 95 % rening kan ett medelvärde på utgående totalfosforhalt vid maxproduktion vara 0,11 mg/l och maximalt årsmedelvärde 0,15 mg/l. Länsstyrelsen har, utifrån 95 % rening, preciserat yrkandet fram till 2018 till 0,9 kg/dygn och 0,4 mg/l som årsmedelvärde och 1,2 kg/dygn och 0,5 mg/l som månadsmedelvärde. Från 2018 yrkar länsstyrelsen för årsmedelvärderna 0,7 kg/dygn och 0,3 mg/l och för månadsmedelvärde 0,9 kg/dygn och 0,4 mg/l. Flödesvägd provtagning föreslås varje dygn.

Bolaget har en handlingsplan för att minska utsläppet och kan med giltighet fr.o.m. i juli 2016 acceptera att villkoret skärps från högst 1,25 kg/dygn till 1,0 kg/dygn räknat som årsmedelvärde och från högst 1,5 kg/dygn till 1,25 kg/dygn räknat som månadsmedelvärde. I sak förväntas inte någon ökad utsläppsnivå vid normal drift, men vid störningar i den biologiska reningsprocessen kan förhöjda utsläppsnivåer periodvis förkomma. Bolaget anser att det är viktigt att få bort utsläppstoppar. Åtgärder är bl.a. separat dosering och styrd dosering.

Ammoniumkväve

Länsstyrelsen har föreslagit ett lägre villkor för ammoniumkväve i utgående vatten, då länsstyrelsens beräkning visar på ett tillskott i recipienten med ca 1 mg/l av ammoniumkväve, ett haltpåslag som karpfisk kan ha svårt att klara. Länsstyrelsen beräknar medelvärdet efter produktionsökning till 1,44 kg/dygn och maximalt 3,32 kg/d. Endast veckomedelvärde yrkas, med 10 kg/dygn och 4,3 mg/l fram till 2018, därefter 3 kg/dygn eller 2,3 mg/l. 90 % av veckovärdena ska innehållas per år.

Bolaget har slutligen yrkat att frågan ingår i prøvotidsförordnandet, men vidhåller nivån i sitt villkorsförslag som provisorisk föreskrift, då det förekommer toppar i utsläppet. Enbart vid dagar med låg vattenföring och toppar i utsläppet kan halten ammoniumkväve i Ybbarpsån vara av betydelse. Bolaget åtar sig därför att vid dessa tillfällen, när tillgången på vatten så tillåter, släppa fram ett större flöde i Ybbarpsån genom den uppströms liggande regleringsdammen för att på så sätt sänka halten nedströms bolagets utsläppspunkt.

Totalkväve

Länsstyrelsen har föreslagit att ett nytt villkor för totalkväve formuleras, eftersom det förekommer extremt höga halter av totalkväve och utsläppet tillför 4 - 7 mg/l i Ybbarpsån. Länsstyrelsen har med utgångspunkt från en kvävereduktion på 70 % (de senaste fem åren har det varit 43- 91 % reduktion, genomsnittligt 68 % reduktion som årsmedelvärde), beräknat årsmedelvärdet till 36 mg/l och maximalt årsmedel på 72 mg/l. Som villkor fram till 2018 föreslås 130 kg/år och 56,5 mg/l för årsmedelvärde och 150 kg/dygn eller 65,3 mg/l som månadsmedelvärde. Från 2018 föreslås 70 kg/år och 30,4 mg/l för årsmedelvärde och 100 kg/dygn eller 43,5 mg/l som månadsmedelvärde.

Bolaget har tagit fram en handlingsplan för att minska utsläppen av totalkväve. Denna innebär i huvudsak att bolaget tillsammans med Formox AB har identifierat en teknik som bedöms klara bolagets behov av kvävereduktion på ett bra sätt och samtidigt passar tillsammans med befintliga processer vid Formox fabriek och avloppsreningsverket. En förstudie i en laboriemodell har påbörjats hos extern konsult för att verifiera att tekniken kan hantera det aktuella processavloppet. Om försöken bekräftar att vattnet kan behandlas kommer konsulten även att ta fram underlag för design av en fullskalig anläggning. Resultaten av förstudien väntas bli klara under 2013. Först därefter kan en fullskalig anläggning börja projekteras och byggas, troligen med utbyggnad i etapper, för att vara i drift till halvårsskiftet 2016. Om förstudien visar att tekniken inte fungerar som väntat behövs ytterligare tid att ta fram andra alternativ. Bolaget frånträder sitt underhandsyrkande (Utsläppet av totalkväve till Ybbarpsån från avloppsreningsverket får efter år 2018 inte överstiga 100 kg/dygn räknat som årsmedelvärde. Utsläppet får inte heller överstiga 150 kg/dygn räknat som månadsmedelvärde (minst 10 månader/år)). Istället yrkas att frågan läggs till prøvotidsförordnandet.

Molybden

Länsstyrelsen bedömer att de nu gällande villkoret gällande utsläpp av molybden från avloppsreningsverket kan utgå men att molybden dock bör fortsatt följas inom egenkontrollen för in- och utgående vatten från avloppsreningsverket. Recipienten bör undersökas för att klarlägga halter av molybden uppströms och nedströms företaget i Ybbarpsån.

Bolaget delar länsstyrelsens uppfattning ifråga om behovet av villkoret. Undersökningar görs redan idag och kommer att följas upp inom ramen för bolagets program för metaller fyra till sex gånger per år.

Salthalt

Länsstyrelsen anser att det är viktigt att dels fortsätta arbetet med att reducera utsläppsmängden, dels bedriva ett arbete med att minska variationen av salthalt i recipienten. Detta förutsätter kunskap om respektive salt i utgående vatten från avloppsreningsverket och från recipienten uppströms och nedströms företaget.

Bolaget avser att fortsätta det interna arbetet.

Kvikksilver

Länsstyrelsen anser att en längre tidsserie med mätvärden för kvikksilverhalten i såväl vatten från avloppsreningsverket som i vatten från Ybbarpsån behövs för att underlaget för bedömning av variation och haltnivå ska bli säkrare.

Bolaget medger att genomföra mätningar under en längre tidserie för att säkerställa underlaget

Nonylfenol m.m.

Länsstyrelsen anger att beräknat tillskott av nonylfenol och oktylfenol från avloppsreningsverket ligger klart under miljökvalitetsnormen för prioriterat farliga ämnen. Länsstyrelsen har emellertid idag svårt att bedöma säkerheten i det redovisade mätvärdet då uppgifter saknas om antal analyser som ligger bakom redovisat mätvärde och därmed kunskapen om variationen av nonylfenol över tid i vatten från avloppsreningsverket.

Bolaget redovisar vid huvudförhandlingen underlaget som ligger bakom redovisat mätvärde och kunskapen om variationen av oktylfenol över tid i vatten från avloppsreningsverket.

Bisfenol A

Länsstyrelsen anser att bolaget snarast behöver använda en analysmetodik med detektionsgräns klart under gränsvärdet på 1,5 µg/l för bisfenol A.

Bolaget avser att analysera bisfenol A med en annan analysmetodik som länsstyrelsen föreslår.

Aluminium

Länsstyrelsen anser att åtgärder behöver vidtas för att avsevärt minska dagens och framtidens utsläpp av slam och aluminium från renvattenverket.

Bolaget har identifierat olika åtgärder som gör det möjligt att minska utsläppet av såväl slam som aluminium från vattenverket till recipienten senast under 2016.

Karaktärisering

Länsstyrelsen anser att nu gällande villkor beträffande fortlöpande kartläggning och karaktärisering av processavloppsvattnet från de olika fabriksenheter bör föreskrivas även i det nya tillståndet.

Bolaget medger att villkoret föreskrivs även i det nya tillståndet. Villkoret föreskriver inte hur ofta kartläggning och karaktärisering ska ske. Bolaget anser att, vilket i och för sig ska överenskommas med tillsynsmyndigheten men som

kan vara av värde att lyfta i detta sammanhang, det mer omfattande programmet för KKPA ska genomföras vart tredje år i stället för vartannat år då detta bedöms tillräckligt och KKPA kräver stora resurser.

Ytterligare villkor

Länsstyrelsen har vid huvudförhandlingen framfört följande yrkande om ytterligare villkor, motiverat bl.a. med Vattendirektivets krav på icke-försämring och lista över prioriterade ämnen.

”De kemiska ämnen, enskilda eller i kemiska produkter, som hanteras i verksamheten och som utgör prioriterade ämnen enligt ramdirektivet för vatten eller har sådana egenskaper att de faller inom kriterierna för utfasningsämnen eller riskminskningsämnen, enligt delmål 3 och 4 i miljö kvalitetsmålet Giftfri miljö och/eller är upptagna i Kemis begränsningsdatabas eller på ECHA:s kandidatlista ska ersättas med ämnen som är dokumenterat mindre farliga.

Om utfasnings- och riskminskningsämnen inte kan ersättas ska bolaget senast den 1 januari 2014 genomföra sådana riskminskningsåtgärder att avledning till bolagets avloppsreningsverk upphör. Utfasnings- och riskminskningsämnena ska hanteras så att miljön och människors hälsa inte kommer till skada. Det fortlöpande arbetet med utfasning och riskhantering av kemikalier ska dokumenteras i bolagets miljörapport.

Villkoret förenas med överlåtelse till tillsynsmyndigheten om att fastställa ytterligare villkor om utfasning/riskminskning av kemikalier.”

”Om haveri eller omfattande driftstörning i process- eller reningsutrustning inträffar, ska all produktion som medför avledning av avloppsvatten inom samtliga produktionsanläggningar/enheter som är anslutna till avloppsreningsverket, avbrytas.”

Bolaget motsätter sig de nya villkorsförslagen och anser att substitutionskrav inte kan ställas på reningsverket, utan i så fall på de enskilda verksamheterna, som inte prövas i detta mål. Bolaget menar att det har bedrivits ett omfattande arbete med substitution, med utfasningen av nonylfenol som exempel. Bolaget vänder sig mot synsättet med nolltolerans mot vissa ämnen t.ex. nickel som förekommer naturligt och tillförs allmänt genom korrosion av rörledningar m.m. Det är oklart vilka ämnen som kan vara aktuella, men det ingår i förslagen prövotid att undersöka.

Havs- och vattenmyndigheten (HaV) anser att det bör fastställas utsläppsvillkor för metaller i utgående vatten från avloppsreningsverket. HaV tillstyrker att Bolaget under en prövotid utreder förekomst av prioriterade farliga ämnen i utgående vatten samt i recipienten. Utredningen avgränsas rimligen till att omfatta sådana prioriterade ämnen som tänkbart härrör från verksamheten, men det bör även ingå andra verksamhetsspecifika substanser, som kan antas uppfylla de egenskaper som anges i bilaga VIII till Vattendirektivet. Här avses i synnerhet metallerna zink och koppar, men även andra långlivade verksamhetsspecifika ämnen som potentiellt förekommer i vattnet.

Havs- och vattenmyndigheten anser att särskild vikt bör läggas på att bestämma koncentrationen av tetracain, både på grund av dess akuta toxicitet och mycket långsam

nedbrytning i vatten. HaV anser vidare att det kan vara motiverat att för vissa ämnen inkludera analys på biota och/eller sediment i provotidsutredningen, dock med beaktande av att vissa undersökningar av dessa matriser redan har genomförts. HaV föreslår också att undersökningar genomförs under en provotid av förekomsten av kronisk toxicitet på den fraktion som är svårnedbrytbar.

HaV anser också att bolaget ursprungsyrkande om villkor för utsläpp av fosfor är orimligt högt då det motsvarar utsläpp av 400 kg per år, när utsläppet normalt ligger på 150 kg per år. Även den totala fosforreduktionen i avrinningsområdet måste beaktas vid bedömning av om miljö kvalitetsnormen god ekologisk statur kan följas.

Bolaget har föreslagit utredning under en provotid som också avser metaller. Tetracain kommer från verksamheten vid Pharma. Ämnet kan dock vara svårt att detektera. Bolaget avser därför att presentera teoretisk, maximal halt i recipienten baserat på en massbalans för den typiska utsläppsnivån från Pharmas verksamhet.

Bolaget anser att analysomfattningen kan bestämmas i samråd med tillsynsmyndigheten (länsstyrelsen) när resultaten av provotidsutredningen är utvärderade. Kompletterande analyser i fisk och sediment kan bli aktuella när förekomsten och mängden av identifierbara verksamhetsspecifika substanser kartlagts inom ramen för provotidsredovisningen.

Bolaget medger att utreda kronisk toxicitet på tre trofinivåer på behandlat utgående vatten från bolagets avloppsreningsverk.

Söderåsens miljöförbund har reflekterat över den historiska belastning/förorening som finns nedströms verksamheten - avloppsreningsverket. Enligt förbundet finns ingen samlad bedömning på föroreningarnas art samt hur stort område som kan beröras, vilket kan ha en väsentlig betydelse vid ställningstagande för verksamheter inom området. Söderåsens miljöförbund anger att MIFO-inventeringen Perstorp industri-park - Storarydsdammen är en väsentlig pusselbit för bedömningen av verksamhetens påverkan på recipienten Ybbarpsån/Storarydsdammen.

Bolaget anser att frågan om den historiska föroreningen i Storarydsdammen ska fortsätta hanteras av länsstyrelsens miljöavdelning inom ramen för det pågående arbetet med förorenade områden. Föroreningar i sedimenten har inte något samband med den framtida verksamhet vid avloppsreningsverket som bolaget söker tillstånd till.

DOMSKÄL**Instansordning**

Samtidigt med detta mål har Bolaget anhängiggjort två ansökningsmål angående tillstånd till verksamheten vid Bolagets formalinfabrik (M 449-12) och vid Perstorp Pharma (M 3209-12), vilka båda utgör A-verksamhet. Samtliga mål har handlagts parallellt och avgjorts samtidigt med denna deldom. Mark- och miljödomstolen anser sig därför ha haft rätt att med stöd av stadgandet i 21 kap 3 § första stycket miljöbalken som första instans pröva ansökan i detta mål.

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljökonsekvensbeskrivningen har inte ifrågasatts på sådant sätt att det skulle föreligga hinder mot att lämna ett tillstånd med prøvotidsförordnande. Mark- och miljödomstolen anser att miljökonsekvensbeskrivningen kan godkännas.

Lokalisering och tillåtlighet

Tillståndsprövningen omfattar hela verksamheten vid avloppsreningsverket, renvattenverket och dagvattennätet, och i princip ska vid en sådan prövning en lokaliseringssprövning genomföras. Verksamheten är dock befintlig, har tidigare befunnits vara tillåtlig utifrån miljöskyddslagen och ansökan innebär inga väsentliga ut- eller ombyggnader. Avloppsreningsverket betjänar ett stort antal befintliga industrier. Av vad som följer nedan framgår att det går att sätta sådana villkor, och bolaget har därutöver gjort sådana åtaganden, att påverkan på omgivningen av den nu prövade verksamheten kan anses vara tillåtlig enligt miljöbalkens hänsynsregler. Det finns därför skäl att inte utförligt pröva alternativa lokaliseringar.

Mark- och miljödomstolen bedömer att föroreningssituationen i Storarydsdammen inte påverkas av pågående utsläpp från verksamheten i sådan omfattning att möjligheterna till efterbehandling av det området försvåras, inte heller att utsläppsmöjligheten begränsas av den historiska föroreningssituationen mer än vad som bedöms nedan utifrån iakttagelser om den samlade situationen i recipienten. Sålunda utgör inte föroreningssituationen något hinder mot tillåtligheten av ansökt verksamhet. Ett tillstånd bedöms inte heller inverka på tillsynsmyndighetens möjligheter att tillämpa 10 kapitlet miljöbalken.

Det har inte heller framkommit sådana omständigheter att tillåtligheten skulle hindras på grund av kommunala planer, påverkan på skyddade områden eller möjligheten att uppnå miljökvalitetsnormer för luft eller vatten. Verksamheten bedöms även uppfylla kraven enligt lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor. Den fortsatta prövningen inriktas därför mot villkorsutformning och formulering av prøvotidsförordnande.

Utsläppsvillkor

Allmänt om utsläppsvillkorsnivåer

För utsläppsvillkoren har både Bolaget och länsstyrelsen gjort bedömningar utifrån en framtida produktionsökning, vilken Bolaget generellt sett har angett till 35 % (relativt år 2010). Yrkade utsläppsvärden är dock överlag väsentligen högre än vad som följer av ett sådant procentuellt påslag. Länsstyrelsen har för sina slutliga yrkanden använt denna procentsats relativt perioden 2008 - 2012, vilket Bolaget har motsatt sig med hänvisning till den lågkonjunktur som började år 2008. Domstolen ser det som väsentligt för bedömningen av nivåer för utsläppsvillkor att det är tydligt vilken produktionsökning som beaktas, i de fall ett samband mellan produktionsstorlek och utsläppsmängd kan förväntas. Det bör dock vara påverkan på omgivningen som slutligen avgör ett villkors utformning.

Ett sätt att kunna kvantifiera produktionsökningen, och även att avläsa effekten av lågkonjunkturen, borde vara att följa formalinproduktionen, som ju ger råvaran för de företag/tillverkningar inom industriparken som ger störst utsläppsbidrag (tillverkning av olika polyoler). Det finns dock inga produktionssiffror i ansökan utöver 2010 - 2012. År 2010 var produktionen 85 % av redovisad befintlig installerad kapacitet 279 000 ton/år och 94 % av tillståndsgiven produktion enligt koncessionsnämnden på 250 000 ton/år. Medelvärden för produktionen 2011-2012 var på motsvarande sätt 75 % resp. 84 % av kapaciteten respektive tillståndgränsen för formalinproduktionen. Även summan av de av de ingående företagen redovisade flödesuppgifterna om avlopp till reningsverket framgår endast marginella skillnader mellan medelvärden för 1997 - 2012, 2008 - 2012 och 2011 - 2012. Någon tydlig effekt av lågkonjunktur framgår alltså inte av dessa siffervärden.

Domstolen anser att ett medelvärde för perioden 2011 - 2012 bör vara lämplig utgångspunkt för bedömningar av framtida utsläpp, då resultat av vissa förbättringar av reningen i något högre grad kan ha slagit igenom än år 2010 och kan bedömas ingå i utsläppsvärdena. Maximal produktionsökning kan då anges som kvoten mellan vad som nu har ansökts för formalinfabrikens produktion det parallellt behandlade ansökningsmålet, och medelvärdet för produktionen 2011 - 2012. Ett sådant beräkningssätt bör då inte riskera att underskatta konjunktoreffekterna. Då blir det fråga om en produktionsökning med $350\ 000/210\ 000 = 1,66$ d.v.s. 66 % ökning relativt 2011 - 2012. Detta ligger mellan summan av bolagens bedömningar av ökningarna i utgående flöde från respektive fabrik för 2020 och summan av flödena vid maximal produktion. Det kan dock konstateras att summan av företagens uppskattningar av maximala flöden till reningsverket överstiger vad Bolaget har angett som maximalt inkommande avloppsvattenflöde.

Länsstyrelsen har yrkat villkor både som halter och mängder, men där yrkandet om halter åtminstone delvis frånträdde vid huvudförhandlingen. Domstolen ser inte skäl att ange i princip samma krav som både halt och mängd. Däremot kan det i vissa fall vara motiverat att ange haltvillkor på månadsbasis i stället för mängdvillkor på årsbasis, om den omedelbara utspädningseffekten i recipienten har betydelse.

Utsläppet kontrolleras nu före kyldammarna. I samband med huvudförhandlingen diskuterades en eventuell flyttning av kontrollpunkten till utloppet från dessa dammar, för att mer entydigt svara mot vad som lämnar anläggningen. Sannolikt skulle en sådan förändring av kontrollpunkten ge lägre utsläppsmängder över tid, eftersom viss sedimentering kan ske, men samtidigt sker en viss avdunstning som kan påverka halterna av utsläppta ämnen. Eftersom allt underlag i detta mål avser nuvarande utsläppspunkt kan inte effekten av dammarna kvantifieras. I tillståndet definieras därför inte vilken punkt utgående vatten avser. Det får anses vara upp till tillsynsmyndigheten att inom ramen för kontrollprogrammet avgöra om en flyttning av provpunkten bör ske.

Totalt organiskt kol, TOC

TOC-utsläppet bör villkoras eftersom det, vid sidan av BOD₇, är ett mått på hur effektiv reningen är med avseende på de ämnen som reningsverket främst är byggt för att ta bort, för att undvika syretäring i recipienten. Vid de utsläppsmängder som är aktuella och den höga bakgrundshalten på grund av humösa ämnen i åvattnet, utgör det befintliga utsläppet enligt ansökningshandlingarna (114 kg/d) endast 6 % av transporten av TOC vid Ybbarpsåns mynning i Rönne å, men 13 - 15 % vid utsläppspunkten. Med länsstyrelsens beräkning utgör utsläppet ca 25 % av halten nedströms. Det har inte framkommit någon tydligt uttalad gräns för vad som är acceptabelt påslag av TOC.

Det blir då främst en fråga om att sätta villkorsnivån utifrån vad anläggningen kan prestera ifråga om reningseffekt. Av de företagsvisa redovisningar som har lämnats i målet avseende andelar av TOC-tillförseln till reningsverket, kan konstateras att under 2011 och 2012 leddes till reningsverket 1 734 kg/dygn TOC. En produktionsrelaterad ökning enligt ovan skulle ge 2860 kg/dygn och med ett maximalt övrigt inflöde på ca 500 kg/dygn av TOC blir inkommande mängd 3 360 kg/d. Med hänsyn till de mellanårsvariationer som har förekommit kan tillförsel av TOC under ett år med maximal produktion förväntas bli 2 700 - 4 000 kg/dygn (baserat på utsläpp sedan år 2000, intervallet motsvarar ca 95 % täckning). Av redovisad utveckling av reningseffekten har denna ökat kraftigt under en 15-årsperiod, men tycks plana ut kring 95 %. Med 95 % rening blir utsläppet vid maximal produktion ca 135 - 200 kg/d, med ett medelvärde på strax under 170 kg/dygn.

Ett utsläpp på 200 kg/dygn som begränsningsvärde årsmedelvärde kommer sannolikt inte att överskridas vid maximal produktion, förutsatt en fortsatt reningsgrad i likhet med vad som hittills har uppnåtts. Då inte heller alla de möjliga förbättringsåtgärder som har föreslagits av företagen inom industriparken har beaktats bör ett sådant villkor även innebära en viss marginal när förbättringarna har genomförts.

Domstolen ser inget behov av att reglera utsläppet på månadsbasis, då inte några korttidseffekter av förhöjt utsläpp i de nivåer som yrkats har påtalats för TOC, som skulle föranleda annan begränsning än årsmedelvärdet. Med det yrkade undantaget

för två av tolv månader har villkorsförslagen med värden högre än årsmedelvärdet liten styrande effekt utöver vad som följer av villkoret för utsläppet på årsbasis. Emellertid har såväl Bolaget som länsstyrelsen, med instämmande av Söderåsens miljöförbund, förespråkat ett delvillkor med sådan riktvärdesliknande konstruktion, vilket visar på behovet av ett villkorsvärde för fortlöpande tillsyn av att bästa teknik tillämpas och som incitament för optimal drift av anläggningen. När undantag görs för 20 % av månadsvärdena bör ett sådant driftsoptimerande begränsningsvärde sättas utifrån vad som genomsnittligt kan förväntas ifråga om utsläppet. Det innebär då mindre marginal än som tillämpats för ett begränsningsvärde i form av takvärde, men ett begränsat överskridande är då acceptabelt.

Fosfor

Fosfor tillförs inte via tillverkningsprocesser. Det kommer till reningsverket dels via anslutet sanitärt avloppsvatten, dels genom tillsats i reningsverket, för att vidmakthålla tillräcklig biologisk aktivitet i reningsprocessen. Ett ökat inflöde av organisk substans i form kemiska ämnen utan fosforinnehåll torde medföra ökat behov av fosfortillsats i reningsverket, vilket innebär att även fosforutsläppets storlek kan vara relaterad till produktionsomfattningen.

Med tillämpning av ovan angiven produktionsökning i förhållande till resultat för 2011 och 2012 (inkommande 1,75 mg/l, förutsätts innehålla doserad fosfor) och med beaktande av mellansårsvariationen 2006 - 2012, bedöms inkommande halt vid maximal produktion bli 1,5 - 4,3 mg/l. Om man antar att 90 % reduktion kan uppnås, blir utgående halt 0,15 - 0,43 mg/l, i genomsnitt 0,29 mg/l (motsvarar för mängd 0,4 - 1,1 kg/dygn resp. 0,7 kg/dygn).

Med tanke på övergödningssituationen i recipienten, där redan nuvarande utsläpp innebär 50 % påslag på en redan mycket hög fosforhalt, är det viktigt att ett villkor ger incitament för Bolaget att vidta de åtgärder som framkommit som möjliga, t.ex. förbättrad styrning av fosfordoseringen till de separata bassängerna. Därför bör villkoret skärpas i förhållande till bolagets yrkande och länsstyrelsens yrkande för perioden fram till 2018 (0,9 kg/dygn) fastställas. Det för tiden därefter av länsstyrelsen

yrkade 0,7 kg/dygn bygger på en förväntan om 95 % rening, vars förutsättningar inte har utretts närmare och därför inte bör föreskrivas.

Villkor även på månadsbasis kan motiveras med att därigenom motverkas stora utsläppsvariationer, även om två av tolv månader lämnas utan annan begränsning än genom årsmedelvärdet. Domstolen finner att här bör villkoret lämpligen anges som halt. Vid lågvattenföring (0,3 m³/s) och maximalt utflöde från reningsverket (2 500 m³/d) blir utspädningen ca 1/11, vilket vid 0,4 mg/l totalfosfor innebär ett tillskott i fosforhalten i ån med ca 36 µg/l vid maximalt avloppsvattenflöde. Detta har betydelse för övergödningssituationen och för att rekvisitet i Vattendirektivet, om att försämring inte får ske, ska vara uppfyllt. Detta motiverar att begränsning även görs på månadsbasis och att skärpning enligt länsstyrelsens yrkande från 2018 är nödvändig. Det motsvarar beräknat medelvärde efter produktionsökning enligt ansökan, och bör vara möjligt att innehålla, med tanke på att 17 % av värdena får undantas.

Länsstyrelsen har också yrkat att provtagning ska ske flödesstyrt varje dygn. Domstolen tolkar det som att analys ska ske för varje dygn. Bolagets villkorsformulering torde innebära att provinsamling måste ske varje dygn, men att analys sker av ett samlingsprov (flödesproportionellt) per vecka. Domstolen anser det för villkorsuppföljning är tillräckligt med det sistnämnda, men att inom egenkontrollen kan det behövas tätare analyser vid t.ex. intrimning av dosering, vilket dock inte behöver regleras i villkor. För att ge tillsynsmyndigheten möjlighet att besluta om analysfrekvensen görs tillägg av "minst" en gång per vecka.

Kväve

Mark- och miljödomstolen finner det befogat att sätta kväveutsläppen på provotid, då det är svårt att förutse vad föreslagna åtgärder kan få för resultat. Därigenom ersätts villkor för kväve tills vidare av en provotidsföreskrift, se vidare nedan.

Temperaturhöjning

Något ifrågasättande av villkorsförslaget har inte gjorts i målet. Domstolen finner inte skäl att ändra förslaget.

BOD₇

Villkor för BOD₇ motiveras liksom TOC av att det är en analysvariabel som avser det som reningsverket är byggt för att reducera, i syfte att minska risken för syrebrist i recipienten. Även om utgående halt i hög grad är beroende av driftförhållandena i reningsverket, får inkommande mängd ändå förmodas ha betydelse för utgående mängd, om konstant reningseffekt kan upprätthållas. Med överväganden liknande de som har gjorts för TOC och fosfor ovan, konstateras att med medelvärdet för inkommande mängd 2011 och 2012, ca 2 150 kg/dygn, blir inkommande halt efter produktionsökning och mellanårsvariation (2006 - 2012) ca 1 000 – 3 300 kg/dygn. Med 99,2 % reningsgrad, som inte har underskridits de senaste 10 åren, erhålls ca 25 kg/dygn. Därför bör ett begränsningsvärde på 25 kg/dygn vara möjligt att innehålla vid numera normala driftförhållanden, med god marginal, då utsläppet under 2011-2012 var i genomsnitt 7 kg/dygn (3,5 mg/l).

BOD₇ svarar mot lättnedbrytbar substans, som alltså är kortsiktigt syretärande. Vid lågflöde i ån, med t.ex. 24 - 25 °C vattentemperatur, vilket med 3 °C temperaturhöjning efter utsläpp inte är en orimlig sommartemperatur i ån, är syrelösligheten ca 8,2 mg/l. Då kan högst ca 1,2 mg/l BOD₇ tolereras för att klara normen för syrgashalt i fiskvatten, 7 mg/l. Med utspädning 11 gånger, får utsläppet innehålla högst ca 13 mg/l BOD₇ (vid maximalt utflöde motsvarar det drygt 30 kg/dygn). Detta motsvarar länsstyrelsens yrkande. En sådan begränsning på månadsbasis bedöms kunna innehållas med marginal även efter produktionsökning.

*Suspenderat material*Avloppsreningsverket

Villkor för suspenderade ämnen motiveras främst av behovet av att kontrollera reningsverkets effektivitet beträffande slamavskiljning. Några direkta miljöeffekter av utsläpp i den storleksordning som nu förekommer, omkring 6 mg/l, kan knappast förväntas. Det är då frågan om att ange vad som motsvarar krav på bästa tillgängliga teknik (BAT). Bolaget har refererat till BAT-nivån 10 - 20 mg/l. Med motsvarande överväganden om produktionsökning och mellanårsvariation (95 %) som ovan, och med utgångspunkt i resultat för 2011 - 2012, erhålls ett maximalt värde på ca 15 mg/l, som sannolikt inte kommer att överskridas vid maximal produktion. Slam-

avskiljningsgraden torde dock främst vara beroende av flödet genom anläggningen, där maxflödet har angetts till 2 500 m³/dygn, varför den maximala halten enligt ovan (omräknat till mängd motsvarar det ca 38 kg/dygn vid 2 500 m³/dygn) kan vara över-skattad. BAT kan alltså med stor säkerhet innehållas. Domstolen finner att Bolagets yrkande är godtagbart. Eftersom någon direkt påverkan i miljön inte förväntas vid utsläpp av denna storlek, ser inte domstolen behov av precisering av villkoret på månadsbasis, utan det får hanteras inom egenkontrollen att upprätta liknande driftskontrollparametrar.

Renvattenverket

Avskilt slam från reningen av åvatten som råvatten släpps ut i Ybbarpsån, utifrån tanken att det är samma material som återförs. Det har dock framkommit att slammet innehåller tillförd aluminiumflock och eventuellt andra flockningsmedel.

Det är inte uteslutet att nyutfällt aluminium kan ha en negativ påverkan på vattenlevande organismer, bl.a. fisk, vilket gör att utsläppet kan ifrågasättas från miljösynpunkt. Bolaget har åtagit sig att avvattna slammet för externt omhändertagande. Domstolen anser att detta kan genomföras så snart teknikval har gjorts, och att frågan inte behöver sättas på provotid, då åtgärden leder till att inget utsläpp sker. Något slutligt utsläppsvillkor behöver då inte kvantifieras. Bolaget bör ges rimlig tid, förslagsvis tre år, att i samråd med tillsynsmyndigheten välja metod och genomföra åtgärden, även inkluderande återspolningsslam.

Bullervillkor

Reningsverket ger inte upphov till buller i omgivningen som normalt kan uppfattas som störande. Beräknad nivå vid bostäder är som högst 23 dB(A). Mark- och miljödomstolen finner inte skäl att tillåta väsentligen högre buller genom standardvillkor. Bolaget är bundet genom det allmänna villkoret att inte väsentligen avvika från vad som anges i ansökan. Kontroll kan behöva göras (närfältsmätning) vid ändringar av verksamheten, vilket bör tilläggas till det generella villkoret om kontroll.

Villkor om kontroll

Det är viktigt att befintligt kontrollprogram hålls aktuellt genom fortlöpande revidering. Därför behövs villkor som också säkrar att tillsynsmyndigheten involveras i den löpande planeringen av kontrollen. Bolaget har dock yrkat att om representativa, flödesvägda dygnsprov saknas så får upp till 10 % av totala mängden analyserade prov per kalenderår ersättas med stickprov från samma mätpunkt. Domstolen ser detta som en fråga för sådana överväganden som bör hanteras inom ramen för kontrollprogram och det ingår i tillsynsuppdraget att vid behov besluta om sådant, så att kontrollen av villkor sker på ett statistiskt godtagbart sätt.

Villkor om kemiska produkter m.m.

Utöver det av länsstyrelsen godtagna villkoret om kemikalie- och avfallshantering har länsstyrelsens vid huvudförhandlingen framfört ett nytt yrkande om utfasningsvillkor, för bl.a. prioriterade ämnen enligt ramdirektivet för vatten, ämnen som anges i delmål för miljö kvalitetsmålet "Giftfri miljö" och vissa ämneslistor från kemikalieinspektionen och från European Chemicals Agency (ECHA). Vid huvudförhandlingen angav länsstyrelsen att "noll-tolerans" kommer att tillämpas mot sådana kemiska ämnen.

Mark- och miljödomstolen anser att det finns tydlig praxis om att vad som generellt följer direkt av lagstiftning inte ska sättas som särskilda villkor i tillståndsbeslut, även vad gäller kunskap om kemikalier, se bl.a. NJA 2006 s. 310 och NJA 2010 s. 516, där det bl.a. framstår som angeläget att villkor utformas efter en bedömning av just den kemikalieanvändning som hör till den tillståndsgivna verksamheten. Det innebär enligt mark- och miljödomstolens mening att krav på substitution av enskilda ämnen kan anges i villkor, om dessa kan kopplas till den verksamhet som prövas och om det finns utrett alternativa möjligheter för ersättning av ämnet. I detta fall har omfattande utredningar gjorts med karaktärisering av industriavloppsvattnets generella miljöpåverkan, men inte fokuserat på enskilda ämnen. Det föreslagna villkoret hänvisar till ett antal listor med olika ämnen, av vilka många inte hittills har knutits till tillverkningsprocesserna. Vissa av dessa ämnen är metaller som förekommer naturligt, och det är då koncentrationen eller belastningen därav på recipienten i för-

hållande till naturlig bakgrundshalt som är avgörande. Nolltolerans är inte tillämpligt i sådana fall. Därför är villkorsförslaget alltför oprecist.

För att skaffa närmare kunskap om vilka av bl.a. de i Vattendirektivet prioriterade ämnena som kan förekomma i utsläppet från Perstorps industripark, och i så fall omfattningen därav, har Bolaget föreslagit en provotid, vilket har accepterats av remissmyndigheterna. Domstolen anser att den karaktärisering som har gjorts av avloppsvattnet inte tyder på någon sådan akut problembild att inte en provotid kan anses vara acceptabel.

Avloppsreningsverket hanterar dessutom inte själv ifrågavarande ämnen, varför substitutionskrav för annat än t.ex. flockningskemikalier, inte bör riktas mot reningsverket utan i så fall mot de avloppslämnande företagen. Miljöbalkens allmänna hänsynsregler om substitution ska tillämpas där så är möjligt, och en skälighetsavvägning göras. Bolaget har påvisat att arbete har skett enligt denna princip under lång tid av företag inom industriparken. Domstolen ser inte skäl att föreskriva slutliga villkor om något enskilt ämne innan provotiden har löpt ut. Länsstyrelsens yrkande om ett utökat kemikalievillkor om utfasningsämnen ska alltså lämnas utan bifall.

Haverivillkor

Länsstyrelsen har också vid huvudförhandlingen yrkat ett haverivillkor. Så som det är utformat är det oklart om det syftar på reningsverket och/eller de avloppslevererande verksamheterna. Domstolen anser att det finns säkerhetsåtgärder, bl.a. i form av säkerhetsdamm, och annan lagringskapacitet, som gör att ett haverivillkor med generellt krav på omedelbart driftstopp i alla produktionsanläggningar inte framstår som funktionellt i alla situationer med betydande driftstörningar. Utsläppsvillkoren medför att en incidentberedskap krävs. Domstolen anser att det föreslagna villkoret inte tillför något utöver de riskminsknings- och säkerhetsrutiner som har redovisats i målet och som bolaget är bundet till dels via allmänna villkoret, dels direkt genom lagen (1999:381) om förebyggande m.m. av allvarliga kemikalieolyckor. Således saknas skäl att föreskriva ett haverivillkor.

PrövotidPrioriterade ämnen

Mark- och miljödomstolen finner det angeläget att frågorna om vilka s.k. prioriterade ämnen i utsläppt renat avloppsvatten som kan vara aktuella utreds närmare, på sätt som Bolaget har föreslagit och med de tillägg som Bolaget har accepterat efter inkomna yttranden. Med tanke på att 12 prover ska tas ut varannan månad, och rimligt tid bör ges för utvärdering, bör tidpunkten för redovisning senareläggas ett kvartal i förhållande till yrkad tidpunkt.

Domstolen anser att halterna av vissa metaller i utgående vatten visserligen är förhöjda, men, med undantag för nickel och molybden, är påslaget i recipienten inte så stor att det finns anledning att ange provisoriska föreskrifter. Nickel ger ett tydligt haltpåslag vid utsläppspunkten. Påslaget har dessutom ökat kraftigt de senaste åren. Halterna i recipientvatten och vattenmossa är dock ändå relativt måttliga och någon prövotidsföreskrift bedöms inte behövas. I prövotiden bör ingå att göra bedömning av långtidspåverkan av metaller, vilket kan leda till krav på slutliga utsläppsvillkor även om inte provisoriska föreskrifter för metallutsläpp har meddelats. I fråga om molybden avvaktas med slutligt ställningstagande, även om remissinstanserna har ansett att hittills gällande villkor inte behövs.

Kväve

En prövotid behövs för att ytterligare klargöra vilka tekniker för minskning av kväveutsläppen som kan genomföras, främst för att utvärdera resultat av de pilotförsök med kvävereduktion uppströms reningsverket, som har omnämnts i ansökan. Under prövotiden behövs vissa provisoriska föreskrifter för ammoniumkväve och även för totalkväve.

Gränsvärdet för ammonium i annat fiskvatten än för laxfiskvatten är 1 mg/l (SFS 2001:554). Vid lågvattenföring kan då utsläppet få vara högst 11 mg/l, vilket ungefär motsvarar Bolagets yrkande för veckomedelvärde. Det kan då tjäna som begränsningsvärde under prövotiden. Därefter kan det vara möjligt att bedöma möjligheterna att innehålla även andra riktvärden för fiskevatten.

För totalkväve medför överslagsberäkning av produktionsökning relativt 2011 - 2012 enligt ovan, och en förväntad rening på 70 %, att utsläppet vid maximal produktion kan beräknas till genomsnittligt 60 mg/l vid maximal produktion. Detta motsvarar ca 150 kg/dygn, vilket är samma som tidigare yrkats av Bolaget som månadsmedelvärde, och också av länsstyrelsen fram till 2018. Domstolen anser att detta värde är rimligt som prøvotidsföreskrift.

Aluminium

I målet har yrkats att Bolaget under prøvotiden även ska utreda möjliga metoder att minska och om möjligt eliminera utsläppet av slam och aluminium från renvattenverket och metodernas resultat samt kostnader därför. Eftersom utsläppet kommer att upphöra enligt villkor, behövs inte prøvotid i detta avseende.

Övriga åtaganden

Bolaget har med anledning av yttrandena åtagit sig olika undersökningar och kontroller. Domstolen finner inte skäl att i domslutet närmare precisera dessa, utan det blir en fråga för tillsynsmyndigheten att i samband med samråden om fortsatt utformning av kontrollprogram bevaka sådana frågeställningar.

Övrigt

Eftersom det rör sig om en befintlig verksamhet, utan väsentliga ändringar av verksamhetens omfattning eller inriktning, finns inte anledning att i tillståndet ange någon igångsättningstid.

Det bör också tydliggöras att frågorna om säkerhetshöjande åtgärder och efterbehandling av mark enbart har bedömts i den omfattning som behövs för att avgöra verksamhetens tillåtlighet enligt miljöbalken.

Hur man överklagar - dom i mål där mark- och miljödomstolen är första instans

Den som vill överklaga mark- och miljödomstolens dom ska göra detta skriftligen. Skrivelsen ska skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen. Överklagandet prövas av Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt.

Överklagandet ska ha kommit in till mark- och miljödomstolen inom tre veckor från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. anslutningsöverklagande) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen och det måste ha kommit in till mark- och miljödomstolen inom en vecka från den i domen angivna sista dagen för överklagande. Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Mark- och miljööverdomstolen fordras att prövningstillstånd meddelas. Mark- och miljööverdomstolen lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står mark- och miljödomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt

framgår av överklagandet till Mark- och miljööverdomstolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om

1. den dom som överklagas med angivande av mark- och miljödomstolens namn samt datum för domen och målnummer,
2. den ändring av mark- och miljödomstolens dom som klaganden vill få till stånd,
3. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende mark- och miljödomstolens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Har en omständighet eller ett bevis som åberopas i Mark- och miljööverdomstolen inte lagts fram tidigare, ska klaganden förklara anledningen till omständigheten eller beviset inte åberopats i mark- och miljödomstolen. Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att motparten ska infinna sig personligen vid huvudförhandling i Mark- och miljööverdomstolen.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud. Till överklagandet ska bifogas lika många kopior av skrivelsen som det finns motparter i målet. Har inte klaganden bifogat tillräckligt antal kopior, framställs de kopior som behövs på klagandens bekostnad.

Ytterligare upplysningar lämnas av mark- och miljödomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.

Anvisning för överklagande

Den som vill överklaga Mark- och miljööverdomstolens slutliga beslut eller dom ska göra detta skriftligen. Skrivelsen ska skickas eller lämnas till Mark- och miljööverdomstolen, Svea hovrätt. Överklagandet prövas av Högsta domstolen.

Överklagandet ska ha kommit in till Mark- och miljööverdomstolen inom fyra veckor från avgörandets datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i avgörandet.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta domstolen fordras att prövningstillstånd meddelas. Högsta domstolen lämnar prövningstillstånd om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen, eller
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att domvillan förekommit eller att målets utgång i Mark- och miljööverdomstolen uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står Mark- och miljööverdomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta dom-

stolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om

1. det avgörande som överklagas med angivande av Mark- och miljööverdomstolens avdelning samt datum för avgörandet och målnummer,
2. i vilken del överklagandet överklagas och den ändring i avgörandet som yrkas,
3. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende Mark- och miljödomstolens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet.

Ytterligare upplysningar lämnas av Mark- och miljööverdomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av avgörandet

Förenklad delgivning kan komma att användas i överinstans.

Ytterligare information finns att läsa på www.domstol.se

